

DAD

GRADA

ESTRENO EN ARISTOCRATICO

na Suñé ejecuta selectas audiciones, sigue proyectándose con gran éxito la grandiosa película "El doctor Mabuse", asunto altamente filosófico, donde se presentan algunos de los vicios que corroe la vida moderna. El éxito que han tenido los capítulos primeros son una garantía del que obtendrá el cuarto y último cuyo estreno se verificará en breve.

La empresa, que no repara en gastos de ninguna clase a fin de que el público tenga un espectáculo digno de Barcelona, prepara un gran acontecimiento cinematográfico.

DE MUSICA

Asociación de Música de Cámara - - - - -

Dos artistas de mucho prestigio en el extranjero nos presentó la Asociación de Música de Cámara en su última sesión, el violoncellista Diran Alexanian y el pianista Serge Prokofieff, este último en su doble personalidad de concertista y compositor.

Diran Alexanian es un concertista correctísimo que denota un gran conocimiento de la técnica. Interpretó muy discretamente la sonata en la mayor, cuya parte de piano no pudo encontrar más fiel intérprete que el exquisito concertista Ricardo Vives, al que se confió, y la difícilísima II Suite en re menor, de Bach.

Serge Prokofieff, mostróse un habilísimo pianista en los deliciosos cuadros de Mussorgsky pero de una manera especial puso a contribución sus méritos de concertista y de compositor en la III Sonata suya, obra de mucho colorido y llena de vigor. Está escrita en forma completamente libre, separada en absoluto de los moldes tradicionales. Gustó la obra lo mismo que su interpretación y autor.

Mercedes Plantada

En el Mejestic Hotel de Inglaterra se celebró ayer con grandísimo éxito el primero de los seis conciertos de Cuaresma que ha organizado la acreditada casa Werner. Se confió el concierto a la eminente liederista Mercedes Plantada quien con la exquisitez de siempre cantó obras de

EL DORADO

Coliseo de Variedades

Hoy lunes, cartel colosal. Proyección de notables cintas. Debut de los famosos acróbatas

Troupe Méndez

Exitazo del gran ventrílocuo,

Balder

Succés colosal de la eminente y famosa ballarina

ANTONIA MERCE

La Argentina

triumfo grandioso de la popularísima y genial

Pilar Alonso

Teatro Novedades

Hoy lunes, noche, a las 9 y media, y todos los días, tarde y noche: La grandiosa cinta histórica, verdadera obra de arte del renacimiento:

Cesar Borgia

que desde el jueves día 15, en que fué estrenada, viene siendo un éxito en todas las sesiones.

Toda persona amante de la belleza y del arte, no debe dejar de ver este gran film, presentado con admirable pulcritud y cuidadosamente atendido en sus más mínimos detalles

Gluk, Mozart, Weber, Chopin, Grieg, C. Franck, Dargonursky, Cassadó, Lambert, Lozano y Lamote de Grignon. No es necesario tratándose de tan reputada artista como Mercedes Plantada detallar la labor meritisima que realizó, pues con lo dicho anteriormente, esto es que rayó a la altura de siempre, ya implícitamente se manifiesta que su actuación fué excelente.

También merece muchos elogios la profesora Cándida Palau que acompañó con verdadero acierto a la cantatriz.

El público que no pudo ser más numeroso y distinguido quedó muy satisfecho de la velada y tributó muy merecidos elogios a los organizadores de estas selectas sesiones de arte de la casa Werner.

Trio de Barcelona

Una de las jornadas mas gloriosas fué la de ayer, en la Sala Mozart, para nuestro notabilísimo Trio de Barcelona. Obtuvo lo mas entusiastas y merecidos aplausos en la primera de las sesiones dedicadas a la audición completa de los Trios de Beethoven. En la sesión de ayer tarde los notables concertistas Ricardo Vives, Mariano Perelló y Pedro Marés, que integran la referida agrupación interpretaron magistralmente, no cabe otra mas justa apreciación, con una seguridad absoluta y una fusión irreproachable, los trios en «si» bemol, en «do» menor y en mi bemol, de divino sordo.

Muy sólido es ya el prestigio de que goza nuestro Trio de Barcelona, pero sino lo hubiera tenido le bastará para conquistarlo el concierto de ayer. Tal fué la actuación por todos conceptos inmejorable que llevó a término.

Cecilia Costa

En el Orfeo Nuria y acompañándola al piano muy bien el conocido maestro Tomás Buxó dió un concierto Cecilia Costa, soprano ligera de mérito inegable que posee una espléndida voz y mucho sentimiento artístico.

Cantó haciéndose aplaudir con entusiasmo páginas de E. Dell'Acqua, C. Echerr, Grieg, Mozart, N. Freixas, Lozano, Granados, Buxó, Haydn, Handel, Beethoven y Leo Delibes.

Enrique Roig

El prestigioso violinista Enrique Roig, dió en el Domus Artis junto con el pianista Julio Esteban un recital de sonatas para violín y piano. Figuraban en el programa los nombres de Arcángelo Corelli, Juan Bautista Senallí, Ernesto von Dohananyi, y Mozart. En todas ellas se reveló como de costumbre Enrique Roig un consumado maestro en la ejecución y un artista de sensibilidad que sabe adaptarse a todos los estilos. Fué muy celebrada su labor por el numeroso público. El pianista Julio Esteban fué un digno colaborador en el concierto, y al cual correspondió una parte de los muchos aplausos del público.

Suplicamos a cuantos nos envíen noticias para su publicación, las escriban en letra muy clara y, sobre todo, empleando pocas palabras, las estrictamente necesarias

DEL EXTRANJERO

GLOSA

LA SITUACIÓN POLÍTICA DE HUNGRÍA

Las agencias informativas indican honda agitación en Hungría y aseguran que insisten los partidarios del almirante Horthy, actual regente, en proclamarle rey. Pocos días hace el conde Andrássy, uno de los últimos ministros de la doble monarquía, ha dicho a un publicista francés que los monárquicos húngaros no conciben la monarquía nada más que restaurando la legítima. Respecto a aventuras guerreras, ha añadido que sería insensato pensar en ellas, teniendo en cuenta los escasos efectivos militares de que se podría disponer. «Estamos decididos a mantener nuestra neutralidad ante las complicaciones que amenazan estallar en Europa. No queremos, pues, turbar la paz ni la seguridad de ningún país.»

Otro político húngaro, el conde Apponyi, al tratar de las quejas de los Estados de la «Pequeña Entente» ante la agitación nacionalista, las considera pueriles porque Hungría solo podría oponer 30.000 hombres a los 300.000 de que disponen aquellos. En caso de un conflicto entre Rusia y Rumanía, el conde Apponyi considera difícilísimo que los húngaros pudiesen ponerse al lado de los rusos, después de haber sufrido un ensayo de bolchevismo en su país. Friedrich, el enérgico presidente del consejo que aplastó la revolución dirigida por Bela Kuhn, está ahora al frente del movimiento fascista húngaro y protesta del tratado de Trianon que cree debe ser revisado. Germanófilo decidido, asegura que desea el desarrollo de su país y que quiere vivir en buenas relaciones económicas con los Estados vecinos por medio de una confederación que seguramente conseguiría apaciguar los espíritus.

Es verdaderamente inquietante la situación creada en esos pueblos del centro europeo con sus oposiciones de razas y nacionalismos. El gobierno húngaro dice que solo desea el desenvolvimiento normal y legítimo de su país, pero los Estados vecinos no están convencidos de su pacifismo. El enigma húngaro puede dar lugar a sorpresas, según se desarrollen los acontecimientos en la turbulenta Europa de la post-guerra.

COSMÓPOLIS

(Servicio de la Agencia Havas)

La lucha en Irlanda

Dublin, 19. — En el condado de Tipperary ha habido una colisión entre las tropas y los rebeldes. Un comandante rebelde resultó muerto y fueron hechos prisioneros otros catorce rebeldes. Entre las tropas regulares hubo un muerto y cuatro heridos.

Incendio en un manicomio

New York, 19. — Se ha declarado un violento incendio en un asilo de alienados. La rapidez con que tomó incremento el voraz elemento, hizo imposible todas las tentativas para salvar a los numerosos enfermos, algunos de ellos peligrosos, encerrados en cabinas especiales. La catástrofe parece debida a defectos en la instalación eléctrica.

El incendio se corrió al «Cosmopolitan Film Studio» situado frente a dicho asilo, quedando igualmente destruido.

Las pérdidas se evalúan en un millón de dólares.

Requisas

Witten, 19. — Las autoridades de ocupación anuncian el modo directo de efectuar las requisas de materias alimenticias.

Son en gran número los obreros que se presentan para ser admitidos en el trabajo. La impresión general es que la situación mejora sensiblemente. La población obrera hace constar la gran moderación de que dan muestras las autoridades de ocupación.

Temporal en el mar

Londres, 19. — Se ha desencadenado una violenta tempestad en el Atlántico, corriendo hasta las costas inglesas, donde se han registrado varios naufragios.

Diputados laboristas en Essen

Londres, 19. — Comunican de Essen a la Agencia Reuter que han llegado a dicha ciudad cuatro diputados laboristas ingleses.

El viaje de los reyes de Inglaterra a Italia

Londres, 19. — Tan pronto como la Corte reciba la invitación del rey de Italia, empezarán los preparativos para la visita a Roma, de los soberanos ingleses.

Parece que esta visita tendrá lugar a principios de mayo. La visita durará una semana. Acompañará a los reyes numeroso séquito.

Los reyes de Italia serán invitados a evolver la visita a los soberanos de Inglaterra.

La ocupación del Ruhr

Destacamento francés en peligro—Vapores detenidos. Actos de sabotaje

Düsseldorf, 18. — Un destacamento de artilleros franceses se presentó en la mina del Príncipe Regente con objeto de realizar una requisita. El destacamento penetró en ella sin oposición alguna; pero una vez se hallaban dentro del primer recinto, fué cerrada la puerta que conducía a las galerías de la mina, y en vista de que no se conseguía que fuera abierta otra vez y ante la actitud provocativa de los alemanes, fueron pedidos refuerzos.

Al poco tiempo llegó una sección mandada por un oficial, la cual, después de hacer las intimaciones de rigor, sin obtener resultado, tomó las consiguientes precauciones e hizo saltar la cerradura con ayuda de un fusil ametrallador.

Una delegación de mineros se ha presentado al comandante de la plaza de Bochum, pretendiendo que el destacamento había matado a un minero y herido a varios.

El oficial que mandaba el destacamento no observó ninguna señal que confirmara la afirmación de los mineros.

Han sido detenidos por los puestos de vigilancia quince vagones cargados de productos metalúrgicos, tres locomotoras y setenta vagones que trataban de penetrar en la Alemania no ocupada.

Se han hundido en el puerto de Stinnes, en el canal del Rhin, dos barcas cargadas de carbón.

De las averiguaciones realizadas para poner en claro las causas del hundimiento, se ha demostrado que se trata de actos de sabotaje cometidos por los alemanes.

Incautación de 250,000 millones de marcos

Düsseldorf, 19. — Las autoridades de ocupación se incautaron ayer de 250 millones de marcos, cantidad que se destinaba a los ferroviarios en huelga.

Los obreros franceses rechazan los socorros de origen alemán

París, 19. — Telegrafían de Düsseldorf a «Le Matin», que en una reunión celebrada por los obreros del ramo de construcción se acordó rechazar toda clase de socorros que provinieran de la Asociación constituida en Alemania para ayudar a resolver el problema obrero del Ruhr.

Uno de los obreros dijo: «No necesitamos donativos de ninguna especie de los enemigos de la República».

Comentarios de la Prensa

Berlín, 19. — El periódico «Die Welt» dice que la unidad del frente alemán no será suficiente para desmoronar el frente aliado en el Ruhr, mantenido por los acreedores particulares, que dan muestras de una singular tenacidad.

En su consecuencia, dicho periódico invita al pueblo alemán a hacer examen de conciencia respecto a si el Reich hizo todo cuanto fuera necesario para cumplir la deuda de honor contraída y que en su tiempo suscribió.

Medidas severas

Düsseldorf, 19. — En uno de los puestos de tropas que cierran la cuenca del Ruhr han sido detenidos y hecho regresar a sus puntos de partida 120 vagones cargados de productos metalúrgicos y subproductos de la misma industria que intentaban salir de Alemania.

En Borkem también han sido descargados y reexpedidos a Alemania numerosos vagones que intentaban entrar en Holanda fraudulentamente.

Las autoridades de ocupación han tomado serias medidas para evitar la repetición de dichos casos.

También se han tomado medidas para hacer modificar la actitud de los comerciantes alemanes de Essen los cuales se niegan a proveer de productos alimenticios a las autoridades de ocupación. Para ello, se ha organizado un servicio de camiones, los cuales pasan por las calles y se detienen delante los comercios. El comerciante que se niega a vender materias alimenticias es detenido y conducido en el propio vehículo a presencia de las autoridades. La situación ha mejorado notablemente con este procedimiento.

Académico fallecido

París, 19. — Ha fallecido M. Masson, secretario perpetuo de la Academia de Ciencias.

Ochocientos refugiados perecen víctimas del tifus

Constantinopla, 19. — Han perecido a bordo del vapor egipcio «Themis», ochocientos refugiados, la mayor parte griegos, víctimas de tifus y cólera.

Naufragos españoles a salvo

Londres, 18. — Ha llegado a Hull la tripulación del vapor español «Radium» compuesta de veinte hombres.

El barco naufragó cerca de Flamborough; tiene varias vías de agua y se cree que está perdido totalmente. Los referidos tripulantes fueron recogidos por un vapor de salvamento.

Harrington confía llegar a un acuerdo con Turquía

Constantinopla, 18. — Según el enviado de la Agencia Reuter, durante una conversación que sostuvo con el señor Harrington, manifestó Ismet bajá que se hallaba animado de un sincero deseo de paz.

Hizo historia de las negociaciones llevadas a cabo en Lausana, añadiendo que las cuestiones económicas fueron el obstáculo con que se tropezó en la Conferencia.

Terminó expresando su confianza de que pronto será posible llegar a un acuerdo.

El tiempo

Desde la noche última reina un temporal de viento, que si no llega a ser una tramontana en toda la extensión de la palabra, tampoco semeja, ni muchísimo menos, un blando y dulce céfiro.

Por la mañana lució el sol en un cielo despejado; que cosa tan vaporosa como una nube no pudo resistir el rudo soplo de Eolo; y por la tarde amainó un poco la mitológica deidad, se encapotó y llegamos a la noche con un horizonte gris y rachas de viento frío.

Atraco y agresión

A Ernesto Ruechile, de 59 años de edad, viudo, sin domicilio, le atracó anoche un sujeto desconocido en ocasión en que pasaba por la calle de San Ramón.

Después de robarle quince pesetas que llevaba, le causó una herida, leve contusa, en el pabellón de la oreja derecha, de la que hubo de ser curado de primera intención en la Casa de Socorro de la calle Barbarrá.

DEL PENTAGRAMA

Concierto en el Majestic

Hotel Inglaterra

Organizado por la acreditada Casa Werner, se celebró ayer tarde en el elegante salón del Majestic Hotel Inglaterra un interesante concierto que corrió a cargo de la Hederista Mercedes Plantada.

Hemos de reconocer el acierto del director de la Casa Werner, el señor Camps Pujol, en espiritualizar el atender del domingo con una sesión de arte. Obras de Gluck, de Mozart y de Weber siempre transportarán a los refinados a las serenas regiones. Composiciones de Chopin, Grieg y Franck noblemente hablarán al espíritu así como los «lieder» de Cassadó, Lambert, Lozano y Lamote de Grignon, nos darán melódicamente cuál es el espíritu musical de la catalana tierra. Bien combinado estuvo por cierto, el programa y su intérprete Mercedes Plantada vióse aplaudida por un auditorio numeroso y distinguido.

Acompañó con acierto a la Hederista, la pianista Cándida Palau.

En el Palau

«Associació de Música da Camera»

Con el leno tradicional en esta entidad, así como el no menos tradicional cuchienco durante la interpretación del programa, en la velada del sábado en la sala del Palau, se efectuó el concierto que debía servir para presentación del violonchelista turco Dizan Alexanian y del pianista y compositor Sergio Prokofieff. A Ricardo Vives no le «presentamos» porque es artista sobradamente conocido. Si diéramos, en beneficio suyo, que nos gustó y le aplaudimos en la interpretación de la «Sonata en la mayor» beethoviana.

Respecto al violonchelista Alexanian, consignemos que posee dicción expresiva y acondicionada a una perfecta comprensión de lo que interpreta. En la «Suite» de Bach corroboró Alexanian cuanto llevamos escrito.

Otro cantar es el arte del pianista Sergio Prokofieff. Llegó a nosotros precedido de fama y como a artista famoso hay que juzgarle. Agradecemos la parte del programa dedicada al estupendo Mussorgsky. Cuanto se haga por propagar este maravilloso músico merecerá nuestro elogio. Todo esto está bien. Hay que tender a la espontaneidad musical, porque sino estamos perdidos. Los espontáneos son tan puros!...

Tal pureza no supimos hallar en la «Sonata» (op. 28) de la que es autor Prokofieff. Nos perdemos en aquel laberinto y no acertamos a dar con el alcance de ese propósito de sonata. A nuestro entender, el compositor realiza en su obra esa especie de anatomía de las expresiones que tanto ha sido explotada desde Beethoven acá. Francamente, no vemos en Prokofieff la nueva modalidad musical que esperábamos. La verdad es que lograr acento personal, es cosa harto difícil. Y el tal acento es lo que acerta a importarla para mantenerse en la cumbre el mayor tiempo posible.

M.

Cambios facilitados por el Agente de Cambio y Bolsa

DON JOAQUIN MARSANS PRÍX

Francos.	38'55
Libras.	30'04
Dólares.	6'40 1/2
Liras.	30'85
Marcos.	0'04
Francos suizos.	120'50
Coronas.	0'01
Belgas.	33'95

DEUDAS DEL ESTADO

Interior 4 ^o Serie F	71'45
Exterior 4 ^o Serie F	88'00
Amortizable 5 ^o Serie 1900 G	00'00
Amortizable 5 ^o Serie 1917 C	96'50

OBLIGACIONES

Marruecos 5 ^o	77'75
Puerto Barcelona 1909 4 1/2 ^o	00'00
Ay ^o Barcelona 1906 4 1/2 ^o	80'00
Deuda Ensanche 1899	00'50
Bonos Reforma 1908	82'25
Dip. Barcelona, S.A. 4 1/2 ^o	00'00
Mancom. Cataluña 1 ^a S. 3 ^o	73'25
F.C. Norte España 1 ^a S. 3 ^o	62'50
« 2 ^a »	61'25
F.C. N. Esp. Pamplona	61'00
« Prioridad Barc. »	63'15
F.C. N. Asturias G. L. 1 ^a H.	62'25
N.F.C. Lérica Reus Tarr.	62'65
F.C. M. Z. A. 1 ^a hip. 3 ^o	58'00
F. « 2 ^a hip. 3 ^o »	67'00
« Ariza S. A. 5 ^o »	00'00
C. Barc. a Fr. 1864 21/4 ^o	00'00
F. Orense A. B. y C. primi.	33'00
Andaluces 1 ^a S. variab.	00'00
« 1 ^a 3 ^o » fija.	54'00
C. General Tramvías 4 ^o	00'00
Tranv. Barc. Ens. Gracia	00'00
F.C. Sarriá Barcelona 6.	00'00
Barcelon. Eléctric. 1913	00'00
Cat. Gas y Electr. Bonos 5.	88'85
Energía Eléct. Cat. Bo. 6.	94'75
Construc. y Pavimentos 6.	88'90

Del viaje de don Fernando de Baviera

En Sitges fué recibido el infante don Fernando por el alcalde don José Planas Robert, y por un gran gentío que le aclamó a su llegada.

Después de saludado por las autoridades, obsequióse a los visitantes con un almuerzo en Terramar.

Al terminar el banquete dirigido la comitiva a las obras del Autódromo, donde hicieron los honores a S. A. los consejeros don Felipe Batlló, don Francisco Armengol y los directores y arquitectos señores Armangué, Mestre y Martino.

Los concurrentes admiraron la grandiosidad de la empresa y su concepción técnica que permitirá conseguir las mayores velocidades. S. A. tuvo frases de felicitación para los iniciadores de esta obra y manifestó sus deseos de visitar de nuevo el Autódromo con motivo de una de sus grandes carreras.

Después de la visita al autódromo, el infante y sus acompañantes, el capitán general, el marqués de Villanueva y Geltrú, y los ayudantes señores Rivera, Ordóñez y Jiménez, continuaron su viaje hasta el Parque Samá, la magnífica posesión que en Cambrils posee el marqués de Marianao, donde pasaron el resto del día, admirando las bellezas de la opulenta finca, paseando por sus colos de caza, deteniéndose ante las curiosísimas colecciones ornitológicas y las perfectas instalaciones de jardinería y agricultura, que tienen en aquel parque su expresión más perfecta y acabada.

Tanto Su Alteza como sus acompañantes, hicieron justas y sinceras alabanzas de las obras de arte que encierra el palacio del ilustre prócer catalán, teniendo frases de admiración para la magnífica colección de tapices que allí se encierra.

Por la noche se celebró la cena, sentándose a la mesa con el infante, además de la marquesa y el marqués de Marianao y su hijo, el de Villanueva y Geltrú, el capitán general marqués de Estella y demás acompañantes de Su Alteza.

A las diez y media, los ilustres viajeros se dirigieron a la estación de Cambrils, donde tomaron el expreso de Valencia el infante y sus dos ayudantes, acudiendo a despedir a Su Alteza el Somatén de Cambrils con una banda de música y muchos vecinos de aquel pueblo, que aclamaron a don Fernando.

El marqués de Estella regresó con el de Villanueva y Geltrú al Parque Samá, donde pasó la noche, tomando en Tarragona, a donde se trasladaron en automóvil, el correo de Valencia, que llegó a ésta a las seis de la tarde.

Dando la vuelta al mundo en automóvil

Hace varios días que circula por nuestra ciudad un pequeño automóvil con capota de verano y bastante deteriorado, ocupado por tres hombres y una señora. El citado vehículo que llama la atención por su aspecto deteriorado, está dando la vuelta al mundo, siendo su conductor el capitán Wanderwell.

Sus ocupantes son yanquis y belgas. Hoy al mediodía ha comparecido el citado auto en la puerta del Ayuntamiento, donde se ha congregado numeroso público para contemplarlo.

Los intrépidos viajeros han debido subir a la Alcaldía para que la autoridad municipal les firme en el libro-registro de sus etapas.

El auto lleva dos fechas superpuestas: 1912 y 1919. Debajo de ellas hay comenzada otra fecha 19, al lado un interrogante y a continuación una calavera con dos tibias cruzadas, en la forma que se suelen colocar para indicar peligro de muerte. No sabemos si las primeras fechas son las del comienzo del viaje; pero, indudablemente la última con su interrogante indica la de la terminación con la posibilidad del peligro de muerte, que de todas veras deseamos no se realice.

REGIONALES

Tortosa

En la partida de «L'Enveja» se registró un incendio en la casa propiedad de Salvador Beltrí Gisbert.

En el primer piso dormían cinco hijos del propietario, el mayor de 12 años, el cual despertó al ver que su cama ardía, y pudo conseguir salvar a sus demás hermanitos.

Andrés Ruano Ros salvó a una joven de veintiséis años y a un niño de cuatro, que dormían en el piso superior, quedando el edificio completamente destruido.

don Luis Recanó, don Antonio Angeler, don Jaime Baladía y señor conde Enzo Salvoni.

De Arte

Asociación de música «da Camera».—En la última sesión que celebró esta entidad nos fueron presentados dos notables artistas: Serge Prokofieff, como pianista y compositor y Diran Alexanian como pianista.

El arte de este último es de una pulcritud extraordinaria; interpretó la sonata en «la» mayor de Beethoven,—en la cual prestó su excelente colaboración el pianista Ricardo Vives,—y la Suite en «re» menor de Bach, para violoncelo solo; estas obras fueron dichas por Alexanian con una técnica clarísima y con una gran justeza de fraseo, sólo encontramos a faltar al lado de estas cualidades de gran concertista un poco más de vida en la interpretación, considerada en conjunto. En la Suite de Bach, mismo hubiésemos deseado un poco más de expresividad, pues aunque haya en todas las obras de Bach una gran serenidad, no hay que confundirla con la «frialidad».

Serge Prokofieff interpretó algunos números de «Cuadros de una exposición», de Moussorgsky. De entre ellos el que mejor interpretación obtuvo fue el último, titulado «El ballet dels pollets dintre els ques», que dijo con mucha gracia; en los otros números estuvo discreto el concertista.

Seguidamente interpretó Prokofieff una Sonata de su composición, que más que una Sonata puede llamarse Fantasía, pues en ella no encontramos que rigieran las leyes clásicas de la forma sonata.

Dejando esto aparte, no hay duda que Prokofieff es un compositor de valía, de mucho empuje, y aunque a veces se ve que las corrientes de la época le arrastran un poco, no deja de verse también en su obra una sinceridad que la hace muy simpática.

Es esta la impresión que nos produjo dicha obra; esperamos con vivo interés el concierto siguiente para oír nuevas producciones de este interesante autor.—A. M.

Sala Mozart.—El «Trío Barcelona» inauguró el domingo pasado por la tarde, el ciclo de conciertos con el cual dará la audición integral de los Tríos de Beethoven.

Interpretaron los señores Vives, Perelló y Marés en esta primera sesión los en si bemol en do menor y en mi bemol.

Es muy digna de alabanza esta iniciativa del «Trío Barcelona» de darnos íntegramente este aspecto de la producción beethoveniana siempre tan espontánea de concanção, tan lógica de estructura y con aquel sentido tan humepo.

El «Trío Barcelona» supo con su arte digno y serio, hacer estas resaltar cualidades, demostrando plenamente la completa fusión técnica y espiritual que existe entre los tres artistas que integran la agrupación.

Los señores Vives, Perelló y Marés fueron objeto de muchos y merecidos aplausos.—A. M.

Majestic Hotel Inglaterra.—Organizado por la casa de pianos, Werner, tuvo efecto el domingo pasado por la tarde en el Salón de té del Hotel Majestic, un concierto a cargo de la eminente soprano Mercedes Plantada, siendo acompañada por la distinguida pianista señorita Cándida Palau.

No hay que decir, tratándose de esta tan noble «liederista», que la sesión resultó un éxito completo; dicción clara, justeza de fraseo y un alma de artista verdadera, son las cualidades que nos demostró una vez más Mercedes Plantada en la sesión que nos ocupa.

La señorita Cándida Palau puso también de manifiesto sus dotes de pianista, acompañándola de notable manera.

El programa que constaba de dos partes era integrado por obras de Gluck, Mozart, Weber, Chopin, Grieg, C. Franck, Dargomirsky, Cassadó, Lambert, Lozano y Lamotte de Grignon.

Las dos artistas fueron aplaudidísimas por la numerosa concurrencia que acudió a oírlas.—A. M.

20 FEB 23

nes pla
Alejand
Es d
nista y
to, que
día 23.
Aum
duccion
tín Gra
—En
C. y D
próxim
nas Do
El
Exposi
"El Sig
El
salones
óleo d
abierta
NO HA

Revis

Tiv
no por
dida ti
reta ex
Esper
señore
José C
Pol
en este
prosa,
En l
rino, C
los señ
Parreñe

Notic

Embar

En d
de Man
esta reg
fueron
recibir
Tam
clutas
Deso
ducido
rancho
Poc
Españ
estaba
En e
vapore
cente
empav
dicado
El is
se hall
ridad n
infante
A la
tas pro
de Cat
terven
Garrid
Rubio
guera
servici

Diada de la llengua catalana a Torroella de Montgrí

Dimenge passat tingué lloc a la vila de Torroella de Montgrí la Diada de la llengua catalana, organitzada per les entitats patriòtiques i culturals de la sudista vila i per la delegació de Nostra Parla de Girona, amb la col·laboració de la secció catalana de Nostra Parla.

L'acte es celebrà a l'espai del teatre Jov, presidint-lo el senyor president del Centre Català de Girona, conseller de la Mancomunitat i president de la Diputació, doctor Agustí Riera, al qual acompanyaven els consellers de la Mancomunitat senyors J. Vallès i Pujals, president de la Diputació de Barcelona i J. Bofill i Matas, del Consell directiu de Nostra Parla, el secretari d'aquesta entitat senyor R. Negre-Balet, el secretari de la delegació de Girona senyor Rodríguez-Grat, el senyor Puig de la Bellacasa, mossèn Francesc Viver, de Torroella i els senyors Quintana de León, diputat de la Mancomunitat i Laureà Dalmau, de Girona.

Hi havia representacions de les entitats patriòtiques de Girona, La Bisbal, Verges, L'Escala, Armentera, Bellcaire i Estarlit. De Torroella hi havia el Batlle i diversos regidors en representació de l'Ajuntament i, oi més, representants de les entitats següents: Ateneu Montgrí, Foment Republicà Social, Joventut Nacionalista, Els Federals i els Pomells de Joventut. Hi havia també tot el poble de Torroella de Montgrí.

Mossèn Francesc Viver

En mig d'aplaudiments el doctor Riera obri l'acte, donant la paraula a mossèn Francesc Viver, prevere, el qual digué uns mots pulcríssims explicant la transcendència de l'acte, adherint-s'hi amb tota la seva ànima. Enaltí la importància del verb nacional que és l'expressió més ferma i més sincera del nostre esperit i digué que la vila de Torroella continuava sempre treballant per la dignitat i lliure desenvolupament de la llengua nostra.

En R. Negre-Balet

Començà remarcant el caràcter patriòtic al·legant d'aquell acte, que aplegava a tots els actes de Nostra Parla tots els catalans conscients de la seva espiritualitat nacional. Explicà la tasca desenvolupada per Nostra Parla que va arreu de Catalunya i de les terres de llengua catalana predicant la religió de la pàtria, esgrimint com a arma de combat l'idioma nacional que és el que — d'una manera semblant al que ha passat amb les altres nacionalitats suava esdevingudes lliures — ens ha de dur a l'alliberament total de Catalunya.

Assenyala els trets essencials i substantius del poble català i acabà recomanant l'expansió del nostre idioma i la intensitat del patriotisme per tal que la seva arduïtat fongui les cadenes que priven a Catalunya de la llibertat que Déu en concedí-li els seus elements nacionals, potencialment li ha donat àdhuc amb l'obligació de defensar-la si és combatuda i de reconquerir-la si ha estat arrebatada. (Aplaudiments.)

En Laureà Dalmau

El senyor Dalmau començà adherint-se a l'acte en nom de les Joventuts d'Esquerra de Girona. Assenyala els progressos del nacionalisme mitjançant l'expansió i enaltiment de la nostra llengua. Digué que l'Estat centralitzador i foraster ens havia anat arrebatant totes les nostres llibertats, però que no ens hem de descoratjar mentre serveim viva la flama de l'esperit, mentre posem la nostra llengua que és una penya del futur alliberament de la nostra Pàtria. (Aplaudiments.)

Glossà la significació d'aquesta Diada i en paràgrafs plens de patriotisme i d'erudició féu una descripció del nostre renaixement literari degut a l'emoció congriada pel desenvolupament del nostre verb nacional. Seguint per aquest camí, digué, prompte arribarem a l'assoliment del nostre ideal, d'aquest ideal que ens aplega a tots els catalans, siguem del partit que siguem, del nostre ideal d'alliberament de les terres catalanes. (Aplaudiments.)

En Quintana de León

El diputat de la Mancomunitat, senyor Quintana de León, digué que parlava en nom dels partits d'esquerra de Catalunya i que ho feia amb el cor obert, sense cap perjudici, per tal com actua com aquell que tenia la virtualitat d'unir a tots els bons catalans, sense distinció de partits polítics. Quan es tracta de la defensa de la llibertat de Catalunya, digué, les diferències que hi pugui haver entre nosaltres són superades per l'ideal patriòtic comú que ens agermana a tots.

Esmenta com quan la llengua catalana anava cap a la davallada i les diferents classes socials començaven de castellanitzar-se, solament el poble humil restà incontaminat servint per el tresor de l'espiritualitat catalana, em-

prant sempre i sense solució de continuïtat la llengua nostra. (Aplaudiments.)

Termina expressant les seves esperances de que en un demà proper l'estel solitari de Catalunya brilli en l'horitzó de les pàtries lliures, sense constel·lacions de cap mena, sense imperialismes, amb una llibertat plena i amb el respecte sagrat a la llibertat dels altres pobles. (Aplaudiments.)

En Puig de la Bellacasa

En alçar-se a parlar el diputat de dret del districte de Torroella de Montgrí senyor Puig de la Bellacasa, xardorosos aplaudiments el privaren de fer-ho durant alguns minuts. Quan aquest s'alça paivagaran En Puig de la Bellacasa endreça una eloqüent salutació al poble de Torroella. No calia — diu — que m'haguessin convidat en aquesta festa patriòtica de Nostra Parla, que jo soc sempre al vostre costat quan es tracta d'honorar la pàtria. Jo soc un de vosaltres i entre vosaltres, escoltant els oradors estaria jo si els precs insistents dels amics de Nostra Parla no haguessin fet que jo em veïss obligat a dirigir-vos uns mots. (Aplaudiments.)

El poble de Torroella, diu, sempre ha palesat el seu amor a la llibertat i a la dignitat de Catalunya i ara en aquest acte ho demostra una vegada més, aplegant-se tot hom empès per aquesta tramontana del nostre esperit que ens fa estimar la nostra terra per damunt de totes les coses humanals i que ens enardeix per lluitar per la nostra llibertat. (Aplaudiments.)

Concreuem el nostre idioma que, oi més d'ésser formós per a nosaltres, és el millor que hi ha perquè és el que hem après dels llavis de la nostra mare, perquè duu l'empremta racial de l'ànima col·lectiva del poble català i sintetiza la fecunditat dels nostres camps, la blavor de la nostra i la bellesa de les nostres muntanyes. (Aplaudiments.)

En J. Vallès i Pujals

El president de la Diputació de Barcelona remarcà com fer una festa d'homenatge a la llengua catalana és el mateix que fer un homenatge a la nostra pàtria. La llengua, diu, és el que més substantiviza els pobles, és el que ens fa més el que són i els diferencia dels altres. Adhuc, dins d'un mateix poble, quan un grup es vol isolar i diferenciar-se dels altres, diu, usa un llenguatge diferent inintelligible pels altres. Hi hagué un temps en què els homes de ciència empraven un llenguatge específic dins del llenguatge de la nació i el mateix feien les diferents classes socials.

El que ha passat amb el castellà no és un cas típic de Catalunya, sinó un cas general. Així a Roma, la noblesa parlava el grec; a França, l'anglès; a Rússia, el francès. A Catalunya, diu, la nostra noblesa parlava en castellà per diferenciar-se del poble. (Rialles.)

Però la tasca de Nostra Parla és una tasca essencial per a la saturació patriòtica del nostre poble i per refer la unitat esquarterada. Nosaltres volem l'agermanament de les terres de llengua catalana, reconstruint aquella bella i gloriosa solidaritat de la nostra pàtria, aplegant la nostra Catalunya amb la València de les hortes uberrimes i amb les Balears, les fades mediterrànies. (Aplaudiments.)

Els atacs de l'enemic, diu, continuament ofenen la nostra dignitat. Hi ha una Constitució a Espanya que no és complexa. La Constitució diu que tots els ciutadans de l'Estat espanyol tenen el dret de manifestar-se lliurement, però els governants d'Espanya hi posen un article addicional que no hi és, i permeten manifestar-se lliurement mentre sigui en castellà. Hi ha dues castes, doncs, dues menes de ciutadans: els castellans que tenen el dret de lliure manifestació en la seva llengua, els catalans que tenen el dret de lliure manifestació, però amb la condició que es manifestin no en la llengua llur sino en la dels castellans. (Aplaudiments.)

Adhuc els pastors d'ànimes, diu, en lloc de captivar-se del seu sagrat ministeri i de guiar les ànimes cap al cel obeint al mot d'ordre de Madrid més que al del Pare Sant i a l'esperit de l'Església fan la guerra al català (Sorollosos aplaudiments.)

Contra aquests atacs innobles nosaltres hem d'oposar-hi l'empenta de la nostra dignitat i valentia defensant sempre el nostre

idioma i reivindicant el dret natural d'emprar-lo en tots els ordres de la nostra vida, car el nostre idioma no el podem renunciar sense disressar la nostra ànima i renegar de la nostra Pàtria. (Aplaudiments.)

En J. Bofill i Matas

El senyor Bofill pronuncia un bell discurs que com que embadalí a tots els que el sentírem, fa que no poguem extractar-lo d'una manera escaient.

En imatges plenes de poesia féu la història de la davallada del nostre idioma palesant com quan fugia de les nostres ciutats trobà recer i caliu en el pit de la pagesia i de la menestralia. I aquí a l'Empordà, digué, el vostre caràcter franc, clar i català us esqueia com anel al dit per servir de fortalesa per a la vostra llengua per conservar-la pura a través les centúries i així poder ofrenar-la immaculada i bella quan començà el desenvolupament de la nostra Nació. (Aplaudiments.)

Féu veure la conveniència i la necessitat de que la nostra llengua senyoregi en tots els ordres on, per la seva culpa de nosaltres, encara no hi regna. L'estranger que es fixés solament en els rètols dels nostres carrers i places, principalment en les nostres grans ciutats es creuria que som un poble castellà. Cal que ens captivem d'aquestes coses a les quals no hem donat fins ara la importància que tenen, aquestes coses que són veritables minúcies essencials; cal que ens deslliurem d'un cop d'aquestes neses que ens ofeguem perquè volem, puix que les podem variar al nostre lliure arbitri. (Aplaudiments.)

Nostra Parla se'n captà, d'això i de tot el que ha de servir perquè la nostra llengua reixi esplendorosa com el senyal profílic de la nostra vida nacional patriòtica. Però manté viva la flama de la unitat de la nostra pàtria que va més enllà de l'Ebre i més enllà de la mar fent un sol esperit nacional amb les Balears i València.

El dia que tots els catalans de Catalunya i de les terres germanes bastim el tron a la nostra llengua haurem proclamat i assolit la llibertat de la nostra pàtria. (Grans aplaudiments.)

El doctor Agustí Riera

El doctor Riera, president de la Diputació de Girona, després d'uns mots patriòtics donà per acabat l'acte, en mig de xardorosos aplaudiments.

Nova delegació de Nostra Parla

Ha quedat constituïda a Torroella de Montgrí una delegació de Nostra Parla, integrada pels següents elements: senyors Josep Castellà, Francesc Viver, prevere; Alvar Geli, Lluís Batallé, Rafael Bau i J. Torroella. Per la significació i entusiasme dels seus components és d'esperar que aquesta delegació de Nostra Parla treballarà incansablement pels ideals patriòtics i culturals d'aquesta entitat.

Els estudiants i la qüestió del Reglament Notarial

En l'avençament de l'enquesta oberta pel ministeri de Gràcia i Justícia d'Espanya sobre la qüestió de la reforma del Reglament notarial, les Associacions d'estudiants, sentint-se interessades en aquest afer, han tramès la següent comunicació:

"Excel·lentíssim senyor: Les entitats escolars que sostreuen, creient que és un dret imprescindible de Catalunya l'organitzar el seu notariat de fàcil que s'avingui a la seva manera d'ésser, concorren a la informació oberta amb motiu de la reforma del vigent reglament notarial inter, manifestant:

Primer.—Que l'organització del notariat ha de tenir per finalitat garantir la seva competència amb el territori; i no pas muntar una màquina burocràtica, bona només per donar satisfacció a cobejances personals.

Segon.—Que no han d'intervenir en aquesta organització elements estranys a l'esperit de Catalunya, puix la incapacitació que els dona tal desconeixement només els fa útils que per posar-hi traves.

Tercer.—Que sota cap concepte no pot ésser permès l'actuar en nostra nacionalitat, com a notari, a qui sigui aliè al règim jurídic, la llengua i els costums de la mateixa.

Quart.—Que d'acord amb aquest criteri, les vacants han d'ésser adjudicades per oposició garantida i lliure, encomanada a jutges que dominin ço que han de jutjar.

Cinquè.—Que les lleis mai no han de poder, en nom de cap interès, posar obstacles al qui vulgui atorgar una escriptura en la seva pròpia llengua, ni tampoc imposar la necessitat d'una traducció al castellà, la qual solament està justificada pressuposant que els funcionaris de l'Estat són autoritzats per desconeixer el nostre verb.

Les entitats sotscrites, convençudes de la cabdal importància que té per Catalunya aquest problema, declaren públicament, en aquesta avençament, que fan qüestió irrenunciable el sosteniment d'aquests principis.

Barcelona, 19 de febrer de 1923.

Octavi Salter, president de l'Associació Catalana d'Estudiants; Josep Maria Junyer, president de l'Agrupació Escolar Tradicionalista; Josep Maria Pou Sabater, president de l'Agrupació d'Estudiants d'Esquerra Catalana."

LA MUSICA

Associació de Música da Camera
PRIMER CONCERT

Dissabte passat tingué lloc al Palau de la Música Catalana el primer concert dels dos anunciats a càrrec dels artistes Serge Prokofieff, Diran Alexanian i Ricard Vives.

Le presentació d'un artista com Diran Alexanian, precedit d'envejable renom en el món musical, és sempre un poderós motiu d'atracció i atenció.

Però si, demés, l'artista en aqueixes condicions, ha tingut la sort de suscitar, per la seva personalitat i per les seves obres, discussions i controvèrsies, o bé una diversitat manifesta d'opinions, és doblement atractiu la seva coneixença. Aquests és el cas de Serge Prokofieff.

S'inicià el concert amb la Sonata en la major, de Beethoven, per a violoncel·lo i piano.

Diran Alexanian i Ricard Vives donaren, entre la justesa de tots els temps, un "Scherzo" deliciós. En Vives, el conegut excel·lent pianista del Trio Barcelona, veient en la seva tasca, al contrari d'Alexanian, quelcom fred en el malis, però d'una tècnica admirable.

En la Suite en re menor, de Bach, per a violoncel·lo, tot i refermant Alexanian la impressió d'una seguretat a tota prova, no deixà el convenciment sincer d'una expressió perfecta i d'una essencial de les quals, sobretot En Bach, se'n remarcà de seguit la més petita negligència.

Les notables qualitats d'Alexanian i la seva interpretació, foren largament aplaudides.

A la tercera part, Serge Prokofieff ens féu sentir una tria dels "Quadros d'una Exposició", de Mussorgsky. Foren: "Passeig", "El vell castell", balada malenconica, que Prokofieff digué en veritable trobador sentimental; "Samuel Goldenberg i Schmuyle", "Les Catacumbes"; "Bydlo", i "Ballet dels pollets dintre llurs closques". Tots tingueren una execució i un ritme admirables, tan captivants, que fan veure en Prokofieff l'interès sincer d'aquesta música.

Per exemple: en l'aire de "Bydlo", el vagar desesperadament pesant del carro polonès, amb la cançó lenta i trista que en sorgeix, fou dit amb un realisme justíssim.

Finalment ens donà a conèixer la seva Sonata VIII.

Una sensació originalíssima d'interrupcions i insistències en el caient somniador iniciat, algunes ombres d'"ambages", resultant, però, d'un conjunt força brillant i sòlid, ben vist, fou la que ens deixà l'op. 28, de Prokofieff, francament aplaudida.

La insistència en els aplaudiments demostrà la impressió produïda per l'artista en el públic que omplia el Palau.

SEGON CONCERT

Diran Alexanian i R. Vives obtingueren una primera part ben agrada. Aquesta era composta de l'Andantino, de Martini, Allegro, de Valentini i Adagio-Allegro, de Bocherini, tots tres per a violoncel·lo i piano. La melodia captivava i fresca del primer i la dificultat del segon foren respectivament ben dita i airoament salvada per Alexanian, que així mateix En Bocherini demostrà una vegada més les seves qualitats tècniques notables.

Seguidament, Prokofieff, en féu sentir al piano les seves composicions: Daura i Gavota, el Scherzo de "L'amor de les tres taronges", dos "Contes de l'Àvia" i la "Suggerió diabòlica". Les dues primeres, d'una elegància exquisida que, junt amb una polidíssima execució, ens produïren una impressió perdurable. Els "Contes de l'Àvia", especialment el núm. 3, primer dels dos interpretats, i el Scherzo de "L'amor de les tres taronges", tots plens d'una significació i un sentiment excepcionals. El ritme mai alterat la d'una sinceritat, la composició tan íntimament suggestiva, totes les qualitats juntes d'aquest artista ens el fan veure indubtablement com a un dels més forts actuals.

Davant les insistències dels aplaudiments, Prokofieff tota fora de programa: "Prelude" op. 12, escrit expressament per a arpa, i el Scherzo de la Sonata 2, confirmant-se la nostra opinió excel·lent.

El públic l'ovacionà llarga estona.

Per acabar, Alexanian i R. Vives interpretaren la Sonata en fa major, de Brahms.

Dels quatre temps, en remarcarem millor execució en l'allegro pasionato i en l'allegro molt, si bé no hi hagué, en certs moments, per part d'Alexanian, tota la pulcritud que d'ell se'n pot esperar.

J. L. B.

Recital Jaume Torrens

Demà, dijous, a l'Associació Catalana d'Artistes (Rec. Catal. 17) i a les deu de la vetlla, el notable violoncel·lista Jaume Torrens donarà un recital integral

per obres d'autors estrangers i catalans.

Ultra la valor concertal del mental Torrens, que ja solament el seu nom ha fet despertar un gran interès per l'anuncial recital, cal afegir-hi la valor musical d'En Modest Serra, el qual ha estat designat per a l'acompanyament a piano.

Demà donarem detalls del programa a desenrotllar.

Sala Mozart

Dimenge, a la tarda, el Trio de Barcelona donà la primera de les sessions destinades a l'audició integral dels tríos de Beethoven.

Formaven el programa el Trio núm. 4 en si bemoll, el núm. 3 en do menor i el núm. 6 en mi bemoll.

Els artistes Ricard Vives, Marian Perelló i J. Marés, obtingueren una interpretació acurada i justa, amb el boníssim conjunt al qual ens tenen acostumats. Especialment el Trio núm. 3 fou intensament aplaudit.

Nosaltres aplaudim a l'ensenyament als executants, la tasca altament elogiada de difusió d'aquesta tríos, veritables meravelles de l'herència del gran mestre.

Conferència d'En Duran Reynals a Piera

Dimenge a la tarda donà En Duran Reynals la seva anunciada conferència al Casal Català de Piera.

Presidí l'acte el president del Casal, En Francesc J. Rodó.

Després de breus paraules de presentació del senyor Martí Estrany, En Duran Reynals començà dient:

A aquells que, una convicció nacionalista profunda, fa anar per Catalunya per tal de desvetllar la consciència dels seus nacionals, cada poble, cada contrada els és tema d'innombrables suggestions i un paisatge el record d'una gesta, la tomba d'un heroi.

La vostra antiga vila de Piera fou un temps sojorn predilecte del nostre gran Rei Jaume el Conqueridor. D'aquest sojorn, l'antic Palau del Castell de Fontanet n'és una gloriosa romanalla. Jo em recordo que la devoció del gran Rei pel vostre Crist miraculós el portà a fer-li ofrena de dues banderes arrebatades als serrains en terres de Mallorca.

Quan treguéu el vostre Crist demanant l'aigua per als vostres camps, treguéu també les dues senyeres; que la imatge miraculosa us doni el benefici de la pluja i les banderes glorioloses estimulin en les vostres ànimes un anhel de llibertat.

Comenta el conferenciant els postulats essencials de la doctrina nacionalista: el fet de la Catalunya-nació i el dret al propi govern.

Estudia com es desvetlla el sentiment nacional en contrastar-se amb altres ja hostils, ja rivals, ja simplement diferents. Referint-se a la nostra terra, fa un anàlisi de l'oposició entre l'esperit nacional de Catalunya i l'esperit nacional espanyol, i assenjala els moments aguts i violents d'aquesta oposició i les seves mostres actuals.

S'ocupa seguidament dels procediments a seguir pel triomf de la causa nacionalista, i exposa a grans trets el pensament d'Acció Catalana, fent remarcar com la novella agrupació ha rectificat l'ideari i la tàctica del regionalisme.

Acaba recomanant esperit de sacrifici i una preocupació constant per la nostra pàtria. Sols aquest preocupació i aquest esperit de sacrifici poden dur-nos al triomf definitiu.

L'auditori, que emplenava el local, subratllà amb aplaudiments entusiastes diversos paràgrafs i el final de la conferència.

CONFERENCIA D'EN

JOSEP BARBEY

al Foment Autonomista Català, Escola Catalana 'Mossèn Cinto', Passeig de Sant Joan, 113.

"L'obra de Cultura de l'Ajuntament - Relacions entre l'Escola privada i l'Escola pública".

Dissabte, dia 24 de febrer, a les 10 del vespre.

L'Ambaixador d'Anglaterra a Barcelona

Dilluns, en el ràpid de la nit, va arribar de Madrid l'ambaixador d'Anglaterra a Espanya, sir Esme Howard, acompanyat de la seva distingida muller, del seu germà Robert i senyora i del secretari comercial de l'ambaixada, capità Charles.

Va acudir a rebre'l a l'estació de França una nodrida comissió de la colònia anglesa. Tot seguit va traslladar-se a l'hotel de les Quatre Nacions, on s'estajà, en companyia de les persones que l'acompanyaven en el seu viatge.

Ahí al migdia, acompanyat del cònsol general de S. M. britànica a Barcelona, Mr. Arthur L. Rawley, i del capità U. de B. Charles, van complimentar a l'alcalde accidental, senyor Maynés. Aquest va enviar a la muller de l'ambaixador, com un afectuós salut de Barcelona, un bonic ramell de flors col·lidies als jardins de la ciutat.

L'ambaixador va anar també a complimentar els presidents de la Mancomunitat i Diputació, el capità general, senyor marqués d'Estella; el governador civil interí, senyor Alvarez Vega i altres personalitats.

A l'hora d'esmorzar van desfilat per l'hotel diferents comissions d'entitats britàniques per saludar a sir Esme Howard.

Entre els que es van asseure a la seva taula a l'hora d'esmorzar hi havia Mr. Frederic Roberts, que fou cònsol de la Gran Bretanya a Barcelona durant mes de 20 anys.

En acabar d'esmorzar va sortir a passejar en automòbil pels voltants de la ciutat.

Anit fou invitat per la Cambra de Comerç Britànica a un banquet de gala, que va celebrar-se al Ritz i al qual van assistir totes les autoritats.

Avui, a dos quarts de nou del vespre, marxarà amb el vapor correu de Palma cap a aquella capital, per passar uns dies recorrent la illa de Mallorca.

El lector diu...

PREVISIO NECESSARIA

Sr. Director:

Dimenge passat, a la tarda, en plena sessió del cinema Catalunya, es va interrompre el corrent elèctric i tots els espectadors ens quedàrem a les fosques. Mitja dotzena de llanternes vermelles no donaven llum més enllà de quaranta centímetres de radi; el restant era tot tenebres. Esgraffia pensar en aquella completa foscor en cas d'accident desgraciat. I si així passa en un dels més cèntrics dels nostres cinemes, cal suposar com estarà prevista la il·luminació de sinistres d'accident als cinemes de suburbi. Caldria pel cap més baix duplicar aquestes llanternes roges.

Joan Massana

EL RESPECTE AL CARRER

Sr. Director:

No ens cansem de protestar de la llicència abusiva que disfruten tots els desaprensius per a instal·lar o passejar per la via pública tota mena d'adefessis. Ara, a pretext d'anunci, es passeja pels nostres carrers un ridícul i miserable camió recobert de paper, amb dibuixos i rètols anunciadors de l'estil més roig que es pugui imaginar i que a Cabeza de Buey hauria estat prohibit o apedregat. ¿Es que al nostre Municipi no hi ha un organisme regulador de la decència i del bon to urbans?

Pau Lloas i Margarit

Les sardanes

UNA MICA DE TRADICIO

Ens plau ço que és nou; davant d'una cosa moderna sentim el doble goig del bell i el nou, però a voltes enyorem una mica el regust de l'antic. Després d'un seguit de modernismes ens trobem quelcom fatigats com després de llarga vida ciutadana, i tornem cap a l'antic tal com fugim cap a la muntanya a veure el cel clar i una posta de sol morada.

Hi ha coses antigues que ens semblen noves perquè són una tradició; bell exemple en són les festes majors. Cada poble cada barriada haurien de tenir un teixà; l'ofici, la processó, la dansa, l'oca, el café amb sucre, el concert i les ballades; cada any són les mateixes coses, l'avi treu el mateix gec, la padrina el mateix gipó, el vallet estrèna espardeñyes sempre iguals. Cada any, però, la festa major s'espera amb la mateixa il·lusió d'una cosa nova.

Hi han programes de sardanes que sempre haurien de ser els mateixos; per exemple, els de les festes majors, cada poble, cada barriada, deuen de tenir un programa i tocar sempre el mateix i tocar sempre per la mateixa cobla, arribaria a tenir el mateix regust, la mateixa tradició de les altres coses de la festa major.

I cada any també l'esperaríem amb la mateixa il·lusió d'una cosa nova.

J. M. G.

SARDANES OBLIDADES

L'Àpex d'Alfon, Català; Les Festes de la Mercè, Cotó; Les minis de Cerdanya, Sanxo Marraco; Gentil Antònia, Toldrà.

Ens assabentem amb fonda pena que la cobla Unió Cassanenca, de Cassà de la Selva, s'ha dissolt. Serà veritat que estem passant una crisi de cobles? Caldria esbrinar-ho.

Diuen que els dies 24 i 25 vindrà "L'Antiga Principal de la Bisbal". Les circumstàncies de la seva constitució i els elements valuosos que la componen han despertat l'interès de tots els sardanistes barcelonins. Li desitgem un èxit.

DEMÀ, DIJOUS,
podreu admirar en

Pathe-Cinema

la primera jornada del grandios espectacle cinematogràfic interpretat per MIA MAY i en dues jornades

LA TOMBA INDIA

Extraordinària i emocionant narració oriental basada en l'enigmàtic poder dels faquirs indis. Dèguit al gran mètratge d'aquesta meravellosa pel·lícula, l'Empresa es veu obligada a dividir-la en dues jornades. — Si heveu demostrat tenir gust artístic veient

La dona de Faraó

no deixa de veure la seva germana bessona

La tomba índia

l'hi a la «Flammen» de Fackel, de Moscou, per a realitzar el film «Entre la nit i el matí», sota la direcció del director americà Arthur Robinson, producció basada en la revolució russa.

Conrad Veld, després de la presentació de «Paganini», film realitzat pel seu compte, ha tornat a la Companyia de Richard Oswald i comença a filmar «El túnel», adaptació de la popular novel·la d'En Kallierman.

El jove director d'escena americà Rex Ingram ha obtingut un gran èxit amb la producció «La novel·la d'un rei», considerada com una obra que reuneix totes les condicions.

A Berlín s'ha constituït una Socie-

tat per a l'explotació d'un nou procediment de pel·lícula verge, l'emulsió de la qual no serà a base de plata, cosa que disminuirà el preu d'un 40 per 100.

A més, aquesta pel·lícula no és inflamable.

Sembla que les «Laval Photoplays Co.» del Canadà, intenten un plet a Mary Pickford, sobre el «Faust», que vol començar sota la direcció de Lubitsch. S'assegura que l'esmentada casa té adquirits els drets de totes les versions existents de l'obra de Goethe.

La crítica francesa ha censurat la demanda feta per alguns sectors del treball de revisar els films que evocuen vicis de la professió.

Així els carrilaires protestaren de la

forma en que apareixen al film «La Roue», i ara són els funcionaris que es lamenten del film «Son excellence le Bonif», que mostra un valent moço d'oficina encarregat de substituir successivament els principals funcionaris del seu ministeri i fins es veu obligat a ocupar el lloc del ministre per anar a inaugurar a un balneari l'estatua d'un mecenes local.

Si hagués d'exercir-se aquesta nova censura, el cinema, com tot espectacle, es veuria molt restringit. En cada branca de l'activitat hi ha individus que són un exemple i altres que constitueixen un afront per a la societat i fins n'hi ha que no es prenen seriosament la professió.

Però el fet d'evocar un d'aquests casos vol dir que tots són bons, tots són dolents o tots són bufetes? Cal convenir que de tot hi ha entre la

societat i que mai l'acció d'uns pocs pot ésser considerada com el reflex de tots.

Pathe Cinema

Els senyors Vilaseva i Ledsma donaran en el Pathe Cinema les últimes exhibicions del meravellos espectacle que constitueix «La Dona del Faraó». En les passades setmanes varem parlar degudament d'aquesta producció alemanya en la qual hi ha reunides totes les valors de la cinematografia moderna, magistralment exposades.

En honor seu cal sols esmentar la qualitat obtinguda d'exhibicions, sobretot tenint en compte la curta estabilitat dels programes dels nos-

tres cinemes més celebrats. Aquestes exhibicions s'han comptat tots els dies amb plens. Això confirma de manera indiscutible els nostres judicis, posant de relleu la bellesa de «La Dona del Faraó», i considerant-la com una veritable i acabada expressió d'art.

Continuant la sèrie de grans espectacles, demà s'estrenarà la pel·lícula «La Tomba Índia». Certes dificultats inevitables i comprensibles, han fet del tot impossible la presentació de prova especial, no podent exposar, per tant, amb l'extensió que voldríem, alguns conceptes a propòsit del dit espectacle.

Reservant-nos fer-ho en la propera pàgina, ara ens plaú dir que tenim la certesa que «La Tomba Índia», interpretada per Mai May i Conrad Veld, assolirà un èxit brillantíssim.

Concerts

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

Serge Prokofieff, Diran Alexanian, Ricard Vives

Les dues darreres sessions organitzades al Palau de la Música per l'Associació de Música «da Camera» foren plenes d'interès. Serge Prokofieff ofrenava, en efecte, als aficionats, algunes de les seves obres. Hom acudí, per tant, a les sessions que ens ocupen, amb ben deserta curiositat.

Serge Prokofieff és avui una de les personalitats de més relleu. L'èxit que assolí, a París, el seu ballet «El conte d'un bufó» que ha aconseguit enganyar altres set bufons, i el triomf obtingut, també a París, en col·laborar, com a pianista, en algun dels concerts que organitzà el mestre Russévitzy, expandiren, damunt del jove músic rus, una llum ben viva. Els llegidors de LA VEU no desconeixen la personalitat de Prokofieff, car les «Pàgines Musicals» han parlat, més d'una vegada, de l'autor de la «Suite Scythie», de «Les visions fugitives» i d'«Els sarcasmes».

En executar algunes de les belles pàgines dels «Quatres d'una Exposició», de Mussorgsky, Prokofieff palesà prestament el que ja sabem: que és un excellent, un admirable pianista. La interpretació de Prokofieff aparegué justa, plena de vida i escalentment pura i assenyada. I en executar la seva Sonata, op. 28, admirarem, ensems que el compositor, l'executant.

Prokofieff és un pianista interessantíssim. S'imposa — com digné ja Schloezer en un bell estudi que publicà LA VEU — per la força tothora victoriosa del seu ritme, de la seva precisió. En aquest sentit, Prokofieff no és mai vençut: ell mana sempre, al contrari. Pocs executants posseeixen, realment, i en tal alt grau com Prokofieff, la qualitat que ens ocupa. Però el que en altres músics és, més d'un cop, una qualitat aplegada, en tractar-se de Prokofieff, esdevé quelcom pel damunt de tot natural, impulsiu. Prokofieff posseeix també, sovint, un so pastós, florit, dolcíssim. Recordi's la majoria de pàgines de Mussorgsky que interpreta, recordi's alguns dels «moments», que podríem dir-ne, de la seva Sonata i, d'altra part, l'episodi central (realment deliciós) de la seva «Gavota». I com tot això, considerat des del punt de vista de l'execució, és

assenyat, equilibrat, perfecte i, sobretot, ple de vida, d'expressió!

Però el jove mestre rus ha assolit ja grans èxits com a compositor. Es avui, com deien: una de les personalitats de més relleu. I, al costat d'altres músics de la joventut russa (Mussorgsky, Gniessin), crida fermament l'atenció dels músics i dels aficionats d'arreu. I és parla d'ell, com ja es parla, precedentment, dels «cin» de Mussorgsky, de Scriabin, de Strawinski, etc.

No ens atrevim a formular un judici definitiu (el joc resulta sempre perillós) respecte a la valor i al sentit de les produccions de Prokofieff, escoltades aquests dies. Sentim un viu desig de llegir-les, serienament, i de parlar d'elles amb la necessària lentitud. Avui no podem escriure sinó una nota ràpida, una impressió global.

Prokofieff, compositor, té ja, de primer antuvi, una qualitat que pocs artistes posseeixen: és personal. Si, Prokofieff és ell, sempre «ell». I escriu, bé prou que es veu, seguint la norma i les lleis d'un invencible impuls. És, d'altra part (com acostuma a ser-ho l'artista veritablement creador), deliciosament ardit. Diu, crida, exterioritza el seu sentir, sense temences. I la seva obra és ben curiosa. Curiosa, si, i sovint suggestiva, simpàtica. Ens trobem, doncs, en front d'un veritable temperament, d'una ben ferma personalitat.

Les obres que motivaren aquests comentaris no ens semblen tampoc cerebrals. No volem tampoc ésser o semblar «originals». Són, però, «personallíssimes».

Concedides, però (i fins subratllades) les qualitats innegables que avaloren les produccions de Prokofieff, i passada, venguda la impressió del primer moment, no pot hom preguntar-se: «aquestes obres curtes, curtes, de les quals es parla tant, amb les quals s'imposa avui al món dels músics i dels aficionats una nova personalitat musical, són, tanmateix, més riques, més saboroses (o tan riques, tan saboroses) com, per exemple... moltes de les pàgines, avui injustament oblidades, de Franz Liszt? En altres termes: si prescindim de la suggestió inegable de la novetat i si judiquem, serenament, les produccions de Prokofieff, les trobarem, per ventura, tan riques, tan noves, tan saboroses (tècnicament, pianísticament i espiritualment considerades) com ho són, certament, aquelles, ara remembrades, de l'autor del «Grans Estudis», de l'«Ambre de Nadal» i dels «Anys de pelegrinatge»? Car, si hom té el deure de fugir de les comparances i d'evitar les tot-

horas, no volem l'obligació de no oblidar les valors ja adquirides, d'establir lites, per tal d'ésser just en jutjar i en situar les valors noves.

I en això pensàvem, ho confessem, mentre Prokofieff interpretava la seva Dansa, la seva Gavota, el seu Scherzo, els seus Contes i la Suggerència diabolica.

Diran Alexanian col·laborà amb èxit als darrers concerts de l'Associació de Música «da Camera». Interpretà la Suite núm. 2, de Bach, i, amb Ricard Vives, la Sonata en la major, de Beethoven, la Sonata en fa major, de Brahms (aquesta obra bellíssima fou oferta de manera insegura, improvisada) i produccions de Martini, Valentini i Boccherini.

Diran Alexanian és un violoncellista ben distingit. Té el so un xic feble. Digne l'Adagio de Boccherini de manera correctíssima.

Les darreres vuitades ofertes als seus nombrosos associats per l'entitat ja esmentada, foren, repetim-ho, plenes d'interès. Una sola nota veritablement poc agradosa hem, però, de consignar, un cop més: la xerradissa dels... diem-ne aficionats. Aquesta xerradissa (ja característica dels concerts de l'Associació de Música «da Camera», malgrat els precs, els avisos, les... insinuacions dels cultíssims organitzadors dels ausdits concerts), esclatà, incivil, fins en els últims intermedis que separaven les obres breus de Prokofieff, i aquesta xerradissa, incivil, vergonyosa, ultra ésser irritant, inaguantable, compromet, realment, ja la bella estona, el bon nom de l'entitat... i de la ciutat.

F. LI

Els esports

L'HOMENATGE A EN JOAN GAMPER

L'homenatge de què es farà objecte el vinent diumenge l'apòstol del futbol català, don Joan Gamper, constituirà una festa memorable.

Per a honorar el qui tant ha treballat en bé de l'esport català, han establert els organitzadors d'aquesta festa un programa interessantíssim. Culmina la importància d'aquest festival en el gran partit de futbol en el qual hauran d'amidar llurs forces un potent onzè format per jugadors dels principals clubs catalans, i l'equip Campió d'Espanya, que es presentaran alineats en la següent forma:

Equip de Selecció. — Bota (F. C. Espanya), Cavado (Centre de Sports

de Sabadell), Walter (Unió Sportiva de Figueres), Roca (Avenç del Sport), Sanchó (Unió Sportiva de Sans), Maurici (F. C. Badalona), Roig (F. C. Terrassa), Hainé (Centre de Sports de Manresa), Mauri (Club Deportivo Júpiter), Barrachina (F. C. Martinenc) i Gajoire (Atlètic de Sabadell).

F. C. Barcelona. — Pascual, Planas, Martínez, Suroca, Torralba, Blanco, Samitier, Pifia, Vicente, Martínez, Gracia, Alcántara i Sagi-Barba. Arbitrarà aquest partit l'antic jugador del F. C. Barcelona, En Romà Forés.

Com es veu, dels clubs de primera categoria de Catalunya, grups A i B, només dos: l'Espanyol i l'Europa, deixen d'estar representats. Perquè el públic no interpreti malament la no participació dels dos clubs esmentats en el partit que tindrà lloc el vinent diumenge, la comissió organitzadora té especial interès en fer públic que l'abstenció de l'Espanyol i de l'Europa obeeix, exclusivament, a la decisió d'aquests clubs de no adherir-se a l'homenatge; puix la invitació per a prendre-hi part, fou dirigida a tots, sense cap excepció, lamentant sincerament els organitzadors veure's privats del valuós concurs que aquells haguessin pogut prestar.

Per a la funció de gala que s'ha de celebrar, a la nit, al teatre Eldorado, han prestat llur valuosa cooperació la eximia cantant de lieder, Mercè Planhata i el popular tenor Vendrell. La Pilar Alonso cantarà l'Himne del F. C. Barcelona, amb música de l'Enric Morera.

EN HONOR D'EN PIERA

Demà, a dos quarts de nou de la nit, se celebrarà a l'Hotel Espanya el banquet que organitzen diversos admiradors del notabilíssim jugador del F. C. Barcelona, Vicens Piera, per a festejar la seva actuació en els partits internacionals celebrats a Lisboa, Sant Sebastià i Ambers.

La llista d'adhesions quedarà tancada demà a la nit, a les vuit, podent-se adquirir els tiquets al Centre de Localitats de la Plaça de Catalunya, i a les oficines del F. C. Barcelona.

Publicacions rebudes

«Catalana». Núm. 136. 15 de febrer. Text d'Amador, Victor Català, E. Caspence, Alexandre Font, Sixt Vilà, Josep Calçada i Carbó, Jacint Torres i Reyat, Carles Rahola, P. Milet, L. Melé, Josep M. Roca i Xavier Bosch i folletí d'Eduard Cirbal Jaume.

L'Atracció de Forasters

En la darrera sessió celebrada per la Junta directiva de la Societat d'Atracció de Forasters sota la presidència d'En Marian Rubió, es va donar compte per la Secretaria d'haver-se complert l'acord adoptat per la Junta general, de recaptar l'aport de les entitats econòmiques de Barcelona, per aconseguir dels Poders públics l'abolició dels drets de desembarc que s'exigeixen dels vapors que arriben a ports espanyols, procedents d'altres transoceànics o que surten envers aquells des de nostres aigües.

La mateixa oficina comunica l'estat de les gestions que porta realitzades per a la celebració a Barcelona d'una conferència espanyola de turisme; quin objecte principal és la creació d'un organisme que cuidi de l'augment de l'immigració turística. També donà compte d'haver-se interessat dels delegats de la Societat a Espanya i a l'estranger la realització de gestions per a procurar la concurrència a la pròxima Exposició del Moble dels industrials de dit ram establerts en les respectives localitats; d'haver estat reiterada a l'Ajuntament l'instància que li havia estat dirigida respecte a l'obertura del carrer de Nàpols, davant l'estació del Nord, a l'objecte de facilitar la comunicació tramviària amb la mateixa; d'haver-se tramès material de propaganda a l'Acadèmia Ibero-Americana d'Hamburg, a la Federació de Sindicats d'Iniciativa de Provença, i col·leccions de fotografies de Barcelona a la revista danesa «Vora Damer» per a ésser publicades en la mateixa, i als senyors Esterich i Marquina, respectivament, per a llur reproducció en altres dues publicacions alemanya i americana, respectivament; d'haver-se fet el repartiment de cinc cents cartells de propaganda dels partits del F. B. C. Barcelona, i de tenir en vies de publicació un prospecte de propaganda de l'Exposició del Moble redactat en castellà, francès i anglès, del qual se'n fa un tiratge total de vint mil exemplars. La Junta quedà informada, a més a més, d'haver-se anunciat a les oficines de la Societat l'arribada d'una caravana del Circol Mercantil i Industrial de Sant Sebastià amb motiu de la pròxima Fira de Mostres de Barcelona, i de la Memòria presentada pel Director de l'Oficina de la Societat a París, ressenyant els treballs efectuats per dita dependència dins l'any 1927.

**ANÉMICOS
DÉBILES
DISPÉPTICOS
CONVALESCIENTES**

*tomad por la mañana y
por la tarde una taza de*

PHOSCAO

El más exquisito de los desayunos, el más potente de los reconstituyentes. Único alimento vegetal aconsejado por todos los médicos

Venta en farmacias, ultramarinos y droguerías.
Depósito: FORTUNY H.^{os}
82, Hospital - Barcelona

Teatros y Conciertos

KURSAAL

Palacio de la Cinematografía

En este aristocrático cine se estrena hoy el cuarto y último capítulo de la película «El doctor Mabuse».

Integran el programa, la bella cinta «De piés a cabeza» y «Su noche de noche», por la gentil artista Marie Prevost.

Mañana, jueves, dos estrenos: «La muchacha aventurera» y «Letra vencida».

La empresa de este Salón avisa al público que le favorece diariamente haberse quedado con la exclusiva de la película «El castigo del cielo» o «Sodoma y Gomorra», cuyo estreno se avisará oportunamente. A pesar del excesivo gasto que supone la adquisición de esta película la empresa no ha reparado en ello, a fin de proyectarla en su Salón.

PATHÉ CINEMA

Ante la imposibilidad de sostener más días en su pantalla la grandiosa película «La Mujer del Faraón», que con igual éxito que el de su estreno lleva quince días proyectándose en Pathé Cinema, el Salón predilecto del público distinguido que sabe apreciar todo el confort que en él se disfruta, como aprecia lo selecto de sus programas, hoy, miércoles, serán definitivamente las últimas exhibiciones de este portentoso film.

El jueves se estrenará otra maravilla de la cinematografía, «La tumba india», emocionante descripción de los misterios de este enigmático país, en el que los fakires ejercen poder sobrehumano. El lujo de presentación de detalles con que está desarrollada esta interesante narración oriental, supera a toda ponderación.

ASSOCIACIÓ DE MUSICA DA CAMERA

Serge Prokofieff y Diran Alexiaman

Siempre revisten interés las sesiones de la Música Da Cámara, pero ésta que nos ocupa, realizada el sábado por la noche, lo despertó doblemente por presentar a dos artistas desconocidos de nuestro público filarmónico.

Serge Prokofieff, en esta audición, revelóse un pianista distinguido, de mecanismo pulcro y dicción emotiva, demostrándose digno colega de los concertistas de piano de fama que en estos últimos tiempos han visitado nuestra ciudad.

Figuraban en el programa una colección de bocetos titulados «Cuadros de una Exposición», de Musorgsky, que este artista ejecutó y dijo impecablemente y una «Sonata» del propio concertista, cuya estructura se aparta de los moldes comunes, pero de indiscutible valor musical y que por su forma y su fondo merece ser calificada de obra de mérito.

La «Sonata» en la mayor op. 69 para piano y violoncello y la «Suite» en re menor de Bach para violoncello solo fueron las obras con las que se presentó el violoncellista señor Alexiaman, que exteriorizó una sólida técnica y una dicción pulcra y correcta.

Este concertista es quizás más académico que emotivo, por lo que su arte, aunque exento de aquellos rasgos pasionales que arrebatan, se le oye con manifiesto agrado.

El público de la Música Da Cámara aplaudió largamente a los concertistas citados, de cuyos aplausos participó también nuestro paisano el reputado pianista don Ricardo Vives, por la justeza y pulcritud con que secundó al violoncello en la «Sonata» de Beethoven, anteriormente dicha.

SALA MOZART

Trio de Barcelona

El domingo por la tarde tuvo lugar en la Sala Mozart, la primera de las sesiones que el «Trio de Barcelona» dedica a Beethoven.

El «Trio» número 4 en si bemol op. 11, el en do menor op. 1 número 3 y el número 6 en mi bemol op. 70 número 2, fueron los que este notable conjunto ejecutó en esta audición, que revistió un verdadero interés artístico, tanto por el valor de las obras como por la valía de los intérpretes.

Decir que el «Trio de Barcelona», tanto por su perfecta cohesión como por la propiedad interpretativa de verdadero clasicismo, se hizo acreedor a la admiración del auditorio, es repetir lo que otras varias veces llevamos consignado.

Reasumiendo: esta primera sesión de los tríos de Beethoven, constituyó para los señores Vives, Perelló y Marés, un éxito franco y merecido.

ORFEÓ NURIA

Cecilia Costa

Con un programa muy importante, en el que figuraban los nombres de Dell'Aigna, Echerr, Grieg, Mozart, Freixas, Lozano, Granados, Buxó, Haydn, Handel, Beethoven y Delibes, la soprano ligera cuyo nombre encabeza esta crónica, presentóse el domingo por la tarde ante el distinguido auditorio del Orfeó Nuria, obteniendo muchos aplausos, de los que participó el reputado maestro Buxó que la acompañó pulcramente al piano.

Esta cantatriz posee cualidades excelentes para el arte que cultiva, como lo son: musicalidad, bella voz y correcta escuela, las que le permitieron salir airosa en su noble cometido, y seguramente que cuando se despoje por completo de la interpretación algo operística que se le nota en alguna ocasión, alcanzará entonces en el arte del lied la perfección máxima, con la que obtendrá éxitos clamorosos y definitivos.

ASSOCIACIÓ INTIMA DE CONCERTS

Ha causado inmejorable impresión entre los filarmónicos barceloneses, y muy especialmente entre nuestros jóvenes pianistas, el anuncio del recital que dará el maestro Alejandro Ribó.

A juzgar por el número de invitaciones solicitadas hasta la fecha, todo hace esperar un éxito completo para nuestro gran pianista y para la Associació Intima, organizadora del concierto, que tendrá efecto en el Coliseo Pompeya la noche del 23.

Aumenta el interés de la sesión el estreno de una producción musical del joven compositor tarraconense Agustín Grau, que tituló «Sardana de Concert».

**

Mañana, jueves, en la Associació Catalana d'Artistes (Rech Condal, 17), a las diez de la noche, el notable violoncellista Santiago Torrens dará un recital, integrado por obras de autores extranjeros y catalanes.

Además, con el valor concertístico del mencionado señor Torrens, que ya su solo nombre ha hecho despertar un gran interés por el anunciado recital, debe añadirse el valor musical de don Modesto Serra, que ha sido designado para el acompañamiento a piano.

J. de Llobet

Médico ex agregado de los Hospitales de París. GARGANTA, NARIZ y OÍDOS. Consulta de 3 a 5. Consulta económica de 12 a 2.—Rbla. de las Flores, 4, 1.º—BARCELONA

PECTORASAS

del Dr. ROSSELL, infalibles contra la TOS, BRONQUITIS y RONQUERA
Depósito: FARMACIA INTERNACIONAL, Rambla del Centro, 17

De nuestra segunda edición de ayer

Se va a incoar expediente con motivo de la publicación del documento atribuido al Cuerpo de Artillería

MADRID

La cárcel de Valencia

El director de Prisiones ha manifestado hoy que no es cierta la noticia que publican algunos periódicos de haber sido cortada el agua en la prisión celular de Valencia.

Lo ocurrido es que el Estado adeudaba al contratista dos meses y éste protestó amenazando con cortar el agua.

El director de la cárcel dirigió entonces al presidente de la Audiencia, rogándole que por todos los medios evitase se llevase a efecto la amenaza.

El presidente de la Audiencia mandó urgentemente el libramiento por la cantidad adeudada.

Añadió el director de Prisiones, que el Ayuntamiento de Valencia, antes de encargarse el Estado de las obligaciones carcelarias, adeudaba al contratista varias mensualidades y el contratista no protestaba contra el municipio y ahora en cambio protesta contra el Estado, que solamente le adeudaba dos meses.

La reorganización de los Cuerpos de Correos y Telégrafos

Parece que ya está acordada en principio la reorganización de los cuerpos de Correos y Telégrafos, sobre la base de crear la subsecretaría de Comunicaciones.

Esta será la primera de las obras de reorganización y seguramente, el día 12 de marzo, aniversario de la creación del cuerpo de Correos, se publicará el decreto devolviendo la inmovilidad a los funcionarios postales.

La subsecretaría de Comunicaciones comprenderá dos direcciones técnicas: una de Correos y otra de Telégrafos y dos inspecciones generales con el máximo de atribuciones y bajo la dirección de los directores técnicos.

Se suprimirá en Correos el examen de ampliación, idea arcaica y sin ninguna realidad, puesto que el fin para que fué creado no ha tenido efecto.

La base de estos exámenes fué el de llevar a cabo una obra de selección que hasta la fecha de la disolución del cuerpo de Correos no tuvo lugar.

La situación política ante el pleito militar

En el Congreso se observaba esta tarde extraordinaria animación y se comentaban mucho las declaraciones del presidente del Consejo y del mi-

El jefe del Gobierno, extrañado

El marqués de Alhucemas no ocultaba esta tarde su extrañeza por la manera cómo han podido llegar a los periódicos copias del documento de los artilleros, pues inmediatamente que tuvo conocimiento de la publicación llamó al capitán general de la región y éste le comunicó que él nada había recibido, e iguales manifestaciones hizo el jefe de la Sección de Artillería del Ministerio de la Guerra.

El presidente del Consejo ha reiterado que será inflexible en esta clase de asuntos.

El telegrama del general Losada al ministro de la Guerra relativo a la actitud de la guarnición de Melilla

Se han hecho públicos hoy, como decimos antes, los extractos de los telegramas cruzados entre el comandante general de Melilla, general Losada, y el ministro de la Guerra, a propósito de la actitud que había adoptado la guarnición de Melilla en cuanto a la decisión de ir a Alhucemas.

En su telegrama el general Losada reconoce el malestar que en la guarnición de Melilla existe por el recrudecimiento de los ataques de la Prensa a la actuación del Ejército para ensalzar el éxito logrado por la intervención civil en cuanto a la idea de pedir una enérgica e inmediata actuación en Alhucemas, recibida con simpatía y acogida por parte de aquella oficialidad.

Existía el propósito de que una comisión recorriera todos los campamentos explorando la voluntad de los jefes de unidades expedicionarias y éstos la de los oficiales y probablemente todos están conformes en la idea de ir a Alhucemas, contándose también con la Marina.

El proyecto —añadía el general Losada— me fué comunicado a mi individualmente y todo recopilado se lo envío a V. E. para su estudio si él lo cree oportuno.

Recomiendo al Gobierno prohiba a los órganos en la Prensa de algunos ministros continúen sus campañas amparadas en la difamación y antipatriotismo, sin que salga la voz en defensa de los prestigios del Ejército y que diga que el Ejército llegó a donde se le ordenó y no llegó más allá porque no se le ordenó.

A este telegrama contestó el señor Alcalá Zamora agradeciendo el sincero despacho del comandante general y ratificando otro anterior del ministro, añadiendo que deseaba éste que conociera el general Losada cuanto antes las manifestaciones que acababa de hacer.

REGIONALES

Lérida

Han quedado expuestos al público los planos de las Casas Baratas que se propone construir en esta ciudad el Banco Regional de Cataluña.

—En la partida de Vilera, término municipal de Bellcaire, motivado por la cuestión de riegos, riñeron los vecinos de dicho pueblo Antonio Ginestar y Ramón Farrer, resultando herido este último, con una herida en la cabeza y otra en la mano derecha, ambas graves, que le ocasionó su contrincante, con una azada. En el asunto interviene el Juzgado.

—Ha sido renovada la Junta de la comunidad de regantes de Remolins, establecida en el pueblo de Soses, siendo nombrado presidente don Francisco Sisó.

—Con destino a la administración de Contribuciones de esta provincia, han sido nombrados auxiliares de Cuerpo de Hacienda, don José Costa, doña María Oriols y doña Esperanza Alsina.

—Mañana se celebrará en la Audiencia el juicio para ver y fallar la causa instruida por el delito de lesiones, por el Juzgado de Las Borjas, contra Manuel Pagés.

—Dentro de breves días se reunirá la Comisión de festejos para preparar el programa de las fiestas anuales que han de celebrarse en esta ciudad durante el año y las del patrón San Anastasio.

—El Rector de la Universidad de Barcelona ha autorizado a doña Misericordia Navarro para dar lecciones particulares, con las limitaciones correspondientes.—Corresponsal.

Sociedad de Atracción de Forasteros

En la última sesión celebrada por la junta directiva de la Sociedad de Atracción de Forasteros, bajo la presidencia de don Mariano Rubio, dióse cuenta por la secretaría de haberse cumplimentado el acuerdo adoptado por la junta general, de recabar el apoyo de las entidades económicas de Barcelona para conseguir de los Poderes públicos la abolición de los derechos de desembarque que se exigen de los vapores que llegan a puertos de la zona.

EN EL PALAU

Asociación de Música da Camera

Anoche se presentaron en segundo recital Sergio Prokofieff, interpretando una serie de sus propias obras y Dian Alexanian con un programa mezcla de virtuosismo y seriedad.

Alexanian abrió el concierto con tres obras de los clásicos italianos Padre Martini, Valentini y Bocherini, estando además a su cargo la insoportable «sonata en fa mayor», de Brahms, con la que terminaba el programa. Todo el interés de novedad era, pues, para el compositor y pianista ruso, Prokofieff que interpretó, como decimos, unas cuantas obras sueltas. De las que oímos, unas tenían el ritmo como concepción fundamental y otras se producían en expresiva línea melódica.

Estas últimas, más asequibles, gustaron con preferencia; el segundo de los «Contes de l'avia» y un fragmento de una sonata que tocó fuera de programa son de esta índole conceptiva y revelan al compositor de sensibilidad. Sus otras obras, tales como el «Scherzo», una «Gavota» y una «Danza», no tienen con aquellas ninguna relación, pues la preocupación del ritmo vence toda sensibilidad aunque se vislumbra algún momento de elevación artística.

De todos modos, estas obras tienen un valor mucho más real que aquella «Sonata» que tocó el último día y que adolece de oscuridad de idea e incomprensibilidad de forma. Lo que tocó ayer es mucho más sencillo y de mejor género.

Alexanian es un violoncelista a quien hay que considerar como un caso de rareza. No se comprende como una artista que diga con franca emoción y toque con virtuosismo en obras de corta forma, toque las sonatas con tanta vulgaridad.

Interpretó a Brahms, sin ligar nada y con una frialdad e indiferencia más propias de un alumno de Conservatorio, que de un concertista de fama. Se reconocerá en él, no obstante, un técnico muy valioso y, atendiendo a esto, Alexanian puede haber escrito un sabio método de violoncello, cuyo valor el mismo Casals ha sido el primero en reconocer; pero, como concertista es tan desigual, que se llega a olvidar su gran conocimiento técnico.

En cuanto a este modo de tocar calificado por algunos de correcto y serio cuando en rigor no se trata más que de una lectura, sin aplicar

a ella ninguna fuerza del sentimiento, creemos sencillamente que es una confusión de términos. Seriedad y corrección, ni en música ni en ningún otro arte son sinónimos expresivos de igualdad ni interpretación grisácea.

Ricardo Vives, que acompañó al artista, dijo la sonata de Brahms con mucha riqueza de matices...

R. B. de P.

MERCADOS

Pasado mañana, viernes, se celebrará mercado en las siguientes poblaciones de Cataluña:

En esta provincia: En Argensola, Badalona y San Quirico de Besora. En la de Girona: En la Bisbal, Olot y Pals.

En la de Lérida: En Cervera, Seo de Urgel, Solsona y Torá.

En la de Tarragona: En la capital, Cornudella y Montblanch.

RELIGIOSAS

SANTORAL Y CULTOS

Santos de mañana, jueves. — La Catedral de San Pedro en Antioquia. — Santos Aristión, discípulo de Jesús; Abilio, Pascasio y Papias, obispos. — Santas Leonor, virgen cisterciense; Margarita de Cortona, penitente.

Cuarenta horas. — Mañana empiezan en la iglesia de San Felipe Neri, en los Agonizantes, de PP. Camilos.

Se descubre a las ocho de la mañana y se reserva a las seis de la tarde.

Corte de María. — Mañana se hace la visita a Nuestra Señora de la Consolación, en San Agustín, o de la Gleva, en San Justo.

Comunión reparadora. — Mañana se celebra en los Agonizantes.

VARIAS NOTICIAS

Ha regresado a su archidiócesis el Excmo. Sr. Cardenal de Tarragona.

—Ha sido nombrado Economo de La Almunia, el reverendo Lic. don Antonio Fábregas y Vila, presbítero.

—El próximo domingo en la parroquia mayor de Santa Ana, a las once, el Ilmo. señor Obispo, administrará el sacramento de la Confirmación, siendo padrinos los señores don Juan Alandi y doña Josefa Roca, viuda de Brutau.

Los que deseen ser confirmados o tengan a su cuidado niños que deban recibir este Sacramento, se servirán pasar por el despacho parroquial de Santa Ana para recibir la papeleta que debe identificarse en dicho acto.

MUSI

El bajo Bettoni

Este artista, cuya parte de Gurnemanz valió tantos elogios cuando el estreno de "Parsifal", se encuentra actualmente en Bogotá, donde ha efectuado una brillante campaña.

El periódico "El Tiempo", de dicha ciudad americana, publica una interesante entrevista con el artista, cuyos párrafos más interesantes transcribimos:

—Ahora otra cosa, maestro; sabemos que además de las numerosas óperas italianas que usted canta, también conoce y ha cantado óperas wagnerianas.

—En efecto; tuve una temporada de tres años en que canté exclusivamente óperas de Wagner y, entre ellas, especialmente "Parsifal".

—¡Oh! Háblenos usted, maestro, de la obra póstuma del genio incommensurable de Riccardo Wagner.

—Con muchísimo gusto. Como usted muy bien lo sabrá, los admiradores de Wagner tuvieron que aguantar treinta y un años antes de poder admirar en la escena, fuera del teatro de Bayreuth, la última de las creaciones del genio alemán, aquella que cierra el ciclo de su portentosa labor y es como remate y coronamiento de cuanto imaginó su asombrosa fantasía de músico y de poeta.

Debido a una cláusula terminante del testamento de Wagner—continuó diciendo Bettoni—, hubo que esperar a que caducara, por el transcurso del tiempo, el derecho de propiedad otorgado a los herederos del gran maestro, y el plazo se cumplió el último día del año 1913, por lo cual el 1.º de Enero de 1914, se estrenó en muchos teatros líricos de Europa la obra postrera de Wagner, y en algunos de ellos el ansia de llevarla a escena era tan impaciente, que la representación se retrasó hasta las doce y un minuto de la noche, para aprovechar así el primer instante en que la obra entraba en el dominio del público.

Barcelona—añadió—se prestaba para oír "Parsifal" en su Liceo y en esa ocasión canté yo el papel de Gurnemanz. El director de orquesta era el gran maestro alemán Beider, esposo de Isolda Wagner, hija del compositor. La representación comenzó a las diez y un minuto de la noche del 31 de Diciembre de 1913, hora en que el Meridiano de Berlín marcaba las doce de la noche; el primer acto terminó a las doce; a las dos y media se reanuda la representación, la cual concluyó a las cinco de la mañana. Después canté "Parsifal" en el Real de Madrid, en Santiago, en Lima, en la Habana, etc. Un año después volví a cantarlo en el Liceo de Barcelona bajo la dirección del maestro italiano Guarnieri, cuya dirección, dicho sea de paso, es superior a la de los maestros alemanes."

Conciertos

ASOCIACION DE MUSICA DE CAMERA

No puede negarse que la Junta de esta Asociación procura interesantes sesiones a sus asociados. Así últimamente ha ofrecido

dos conciertos a cargo del violoncelista turco Diran Alexanian, además del compositor y pianista ruso Serge Prokofieff.

El violoncelista Alexanian es un artista severo, de pulcro estilo, pero sin grandes rasgos de concertista. Seguidamente se denota en él un predominio técnico y, sobre todo, profundo conocimiento de los autores que interpreta. Bach, Beethoven, Brahms, Martini y Valentini fueron los autores escogidos por el violoncelista, dando la sensación de un correcto intérprete.

El pianista Prokofieff tuvo el buen acierto de ejecutarnos una serie de números de la obra del gran Mussorgsky "Cuadros de una Exposición". Ello es una prueba de buen gusto y merecido tributo al patriarca de la escuela rusa. Estas pequeñas composiciones produjeron gran impresión y el pianista obtuvo en ellas los más calurosos aplausos.

La "Sonata" de que es autor Prokofieff, como las demás obras del mismo, que se ejecutaron en el segundo concierto, nos parecieron muy difusas de ideas y de una forma vacilante. Francamente, no llegamos a comprender lo que se propone el artista con estas composiciones. No negaremos que produjeron cierta expectación y que quizá sean obras que requieren varias audiciones.

SALA MOZART

El Trío de Barcelona ha organizado tres conciertos, en los cuales se ofrecerán la audición integral de los tríos de Beethoven. El primero tuvo lugar el domingo último y en él se interpretaron los tríos números 4, 3 y 6.

Los señores Perelló, Vives y Marés procuraron un conjunto muy notable, destacándose nítida cohesión.

La sala estaba concurrencísima y los artistas merecieron aplausos en cantidad.

ALARD

Noticias

Los conciertos de la Sinfónica

Nos informan que en los próximos conciertos que efectuará esta orquesta no se dará, como se había dicho, la "Misa Solemnis" de Beethoven, por dificultades presentadas a última hora; sin embargo, el coloso de Bonn será dignamente representado en estos conciertos con la interpretación de las obras predilectas de nuestro público.

"La Pasión, según San Mateo", de Bach

El Orfeo Catalá prepara para este año una audición de los fragmentos más importantes de esta obra monumental, seleccionándolos de manera que puedan darse en un solo concierto. Aunque el tenor Vendrell estará ya en la preparación de su vida artística en el teatro castellano, no por eso dejará de colaborar en las audiciones de la "Pasión".

"La Montería", transportada

A propósito del tenor Vendrell, se nos dice que se ha transportado conveniente-

CARTON - CUERO PA
DE LA ANTIGUA Y ACREDITADA MARCA L
DE VENTA EN TODAS LAS I

Pagina Musical de LA VEU

31 de març
de 1923

74

SERGE PROKOFIEFF

que tocà els dies 17 i 19 del passat febrer, al Palau de la Música Catalana, invitat per l'Associació de Música de Camera

Les pàgines de LA VEU s'han ja ocupat, més d'una vegada (15 de març i 29 de juny de 1922), de Serge Prokofieff. Volem, però recordar, en publicar el retrat d'aquest gran músic, que és avui una de les personalitats de més relleu de la joventut russa. Prokofieff és un compositor arduíssim, original, i toca el piano de faiso mestriosa. Ha ja escrit les següents obres: «Magdalena» (òpera); «El jugador d'una novella de Dostoiévski»; «El príncep enamorat de les tres taronges» (d'una comèdia de Charles Gozzi); «El conte d'un bufó que ha aconseguit enganar altres set bufons» (ballet que assolí un gran èxit a París); «Simfonia», op. 5; «Poema simfònic», op. 8; «Suite Scythia», op. 20; «Simfonia clàssica», op. 25; «Són set», poema simfònic per a tenor, cor i orquestra, op. 30; «dos Concerts per a pia-

no», op. 10 i 11; «Concert per a violí», op. 9; «Sonata-balleta per a violoncel», op. 15; «Obertura sobre temes jueus, per a quartet de cordes, piano i clarinet», op. 34; «Scherzo humorístic», op. 12; «Le vilain petit coquard» (d'un conte d'Andersen), per a mezzo soprà i piano, op. 13; «cinc romances» (lletra de l'escriptora russa Akhmatova), op. 27; «quatre melodies sense paraules», op. 35; «obres per a piano: «Sarcasmes», «Visions fugitives», «Els contes de l'avi», «quatre sonates», op. 1, 14, 28 i 29, etcètera.

Prokofieff nasqué l'any 1891 (regió d'Ekaferinóslav). Estudià al Conservatori de Petrograd, on entrà el 1904. Fou deixeble de Liadov (harmonia i fuga), de Witthol (estudi de la forma), de Rimski-Korsakoff i de Tscherepnine (instrumentació i d'Agua Esipova (piano). Estudià també a Moscou amb el mestre Serge Tanejeff.

Parlant amb un amic

A Joan Matamala

«Res de més variat, certament — ens deia un cop més el nostre amic — que el que viu, que el que bateja al nostre entorn. I, cal fixar-s'hi — afegia — tot atrau l'atenció, tot desperta impressions, en tota cosa hi palpitem, amb més o menys intensitat, caïres bonics i misteriosos... I pensar — deia també el nostre company — que hi ha homes, (gaire «hommes») que no saben en què passar o matar l'estona i que (si els escollem) us diran que el dia és llarg, que la vida és tonta, i que el viure és una cosa veritablement poc divertida!

«El que diem del món, de les coses que ens volten — anava afegint l'amic nostrat — podríem semblar, dir-ho dels homes. Volem, en efecte, res de més variat?... Entenem-nos, però: en el fons, totes les coses (fins les que aparentment semblen mudes, semblen buides), tenen un sentit. Totes serveixen una mi-

ca o un bon tros de secret, una mica o un bon tros de misteri. Totes, en fi, són més o menys interessants (als ulls, naturalment, d'un home un xic despert). Els homes, en canvi, no són pas tots ni són pas sempre interessants!

«Feta aquesta observació — afegí l'amic nostre — vull repetir que no hi ha, en efecte, gaires homes semblants. D'aquí els matisos, no és veritat?, en tractar-se de les obres llurs.

Aquests matisos esdevenen infinitament sensibles si ens fixem, amb un xic d'insistència, en el món, tothora viu, de l'Expressió (expressió literària, expressió musical, expressió plàstica, pictòrica, etc).

Ara bé (i el fet és sorprenent!): aquesta varietat, aquesta riquesa de la qual parlem, hauria d'esdevenir, no és cert?, font inestroncable de gaudis també variats i hauria d'esser, per tant, sempre cercada i «agraïda». No és pas això el que sol passar...

«Res de més variat, res de més distint, així pel que respecta el fons, la impulsio que en podríem dir

inicial, com pel que es refereix a la forma, a l'expressió, a l'eclosio de l'obra, que una producció de Memlinc, per exemple, o un bell retrat de Rembrandt. Res de més diferent que una creació de Gerard David... o un «panneau» de Puvis de Chavannes. Res de més distint que una simfonia de Mozart... o un drama de Ricart Wagner.

Impulsio inicial, visio, concepcio de la tècnica o mitja d'expressio, tot és aquí distint, tot és aquí variat. Repetim-ho: en front d'aquest fet d'aquesta varietat, d'aquesta riquesa (riquesa que gentilmente, generosament ens és ofert!) i en front, en un mot, de les altres innembrables riqueses que el temps ha anat servant, acumulant (per tal de poder admirar-les, amar-les i gaudir-los), per què no alegrar-nos «preferentment»? Per què no deslliurar-se de prejudicis d'escola i no procurar adaptar-se, tothora, a la visio, a l'expressio, a la tècnica d'un artista que aconseguí crear, plasmar, una obra bella? Per què, pel damunt de les gestes i de les exigències de la moda (gestes i exigències sovint «canviades») no cercar, insistentment, les qualitats intimes, eternes, que avaloren una producció artística i que hom troba sempre, sempre, així en una escultura antiga, com en una pagina gregoriana, així en un Giotto com en un Ticià, així en una obra de Couperin com en un Adagio de Beethoven.

«Vull recordar-vos ara uns mots, oportunitats — digué el nostre amic — d'un finíssim «gourmet» del segle divuité, Charles de Brosses. Hom li parlava de la música italiana i de la música francesa, de les excel·lències de l'una, dels defectes de l'altra, i de la necessitat, per tant, d'italianitzar la música francesa (toquem ara una qüestio, com ja sabem, ben sovint debatuda). I el bon senyor del qual parlem, digué el següent: «No puc pensar com ells, i entre altres raons perquè prefereixo que hi hagi dues músiques que no pas una».

«Heu aquí ara alguns mots de Franz Liszt, que escriví un dia en parlar de Chopin (En realitat, ningú sap si els mots que vaig a dir-vos són de Franz Liszt... o de la princesa Sayn-Wittgenstein, car el llibre de l'autor és «Christus», consagrat a Chopin, és, com ja sabem, «litra ampulós... ple de misteri!»).

«Chopin — va escriure Liszt — no admetia que es volgués aixafar el frontó grec pel mitjà de la torre gòtica. Afegia: «Chopin volia gustar el mateix dia l'Íl·líades, de Fíclies, i el «Pensieroso», de Miguel Angel, el «Sacramento», de Poussin, i la «Barque dantesque», de Delacroix, una «Improperia» de Palestrina i la «Reina Mab», de Berlioz. Reclamava el «dre d'esser» per totes les coses belles, admirant la riquesa de la varietat no menys que la perfecció de la unitat. Pretenia que Sòfocles, Shakespeare, Homer, Ferdusi, Racine i Goethe tinguessin llur raó d'esser a causa de la bellesa pròpia de llur forma, de l'elevació de llur pensament».

I el nostre amic digué també: «La vida no és, en definitiva, sinó una successió de moviments. I les formes que l'home crea, inventa, no tenen (ni podran mai tenir!) la durada de les coses que el volten (de les formes, de les colors, de les formes de la Natura). Assistim, doncs, a un etern canvi... Ara bé: en front d'aquest fet, d'aquesta riquesa (cada jorn més complexa, més variada (seguint un ritme que no s'atura mai), per què no deslliurar-se, com deiem, de prejudicis d'escola i no adaptar-se, tothora, a la visio, a l'expressio, a la tècnica d'un artista que aconseguí crear una obra bella?

Això no vol dir, entenem-nos (afegí el nostre company) que hom hagi d'esguardar, d'amar, d'admirar... «qualsevol cosa!»

F. LLURAT

Les cobles empordaneses

He llegit l'article que, publicà LA VEU DE CATALUNYA en la «Pagina Musical» corresponent al 18 de febrer passat, titulat «Per les nostres cobles» i que porta la signatura de «Flabiol». Estic conforme amb el contingut del susdit article, perquè ve a donar raó al meu article publicat també a LA VEU, el febrer del passat any de 1922, i que tenia per títol «L'escola de música empordanesa».

Igual que en «Flabiol», vinc a planyem que tard o de jorn les nostres cobles tenen tendència a minvar i gairebé desaparèixer degut a l'estat precari en què es troben, ja que la majoria dels músics han tingut de deixar la «música», considerant-la com a «cosa secundària» i cercar amb altres elements el mitjà de guanyar-se la vida; i degut a l'esmentat motiu cobles que podrien figurar a «primera fila» pels professors que les integren, han entrat en un període d'abandó, com per exemple a Castelló d'Empúries. Faré constar, tot passant, que arreu de Catalunya es troben, tant a les cobles com a les orquestres, notables professors fills d'aquella comtal vila. Els pocs que han quedat aquí, tot i ésser alguns d'ells professors molt sollicitats per la cobla «Rossinyols», essent dignes d'elogi els actuals components, dels quals és director En Salvi Callis, propietari de la «Casa Callis», que és on s'elaboren les típiques inxes per a tenores i típiques.

La cobla «Rossinyols» és la més antiga de la seva comarca.

Abans hom formava cobles de tres o quatre músics que tocaven els típiques contrapassos i sardanes curtes; quan vingueren les sardanes llargues, la cobla de Castelló fou la que competí amb la d'En Pep Ventura, anant augmentant de sis a set músics fins que un nucli de joves, dirigits pel malaguanat compositor de més de mil sardanes N'Antoni Agramont, volgué revalorar amb les cobles de ja seva època, organitzant-ne una amb 10 professors, tal com ho veiem avui, essent l'esmentada cobla la que anà a la davantera del seu temps; en prova d'això, en una visita que feu el rei Amadeu, l'any 1872, a la badia de Roses, per tal de fer-li conèixer la nostra dansa, fou la cobla de Castelló junt amb algunes parelles de joves i damiselles, la que fou sollicitada, valguent-li entusiastes felicitacions per part de S. M.; després, de triomf en triomf, que seria llarg d'explicar, s'arribà a l'any 1882, durant el qual el va fer una excursio artística a la ciutat de Tarragona, guardant-se encara els premis i presents amb els quals fou obsequiada l'esmentada cobla. En prova d'afecte, la societat coral «L'Àncora», que encara avui existeix, tornà la visita a Castelló d'Empúries.

Més tard, quan es començà a substituir forgesment algun dels primers fundadors de l'any 1889, En Pau Guanter, conegut pel «Rossinyol», a causa dels seus mèrits artístics, i deixeble predilecte de N'Antoni Agramont, e va encarregar de la direcció de la cobla, a la qual hom donà el nom de «Rossinyols», acreditant ben aviat que era una de les millors entitats de la seva classe, puix l'any 1892, en celebrar-se les festes del Centenari de Colom, a Barcelona, en un certament de cobles empordaneses, guanyà el premi d'honor, consistent en una medalla d'or (sardana a vista) i el primer premi en metalle (sardana estudiada).

I és a causa de tots aquests records que em planyo jo tot pensant en la cobla «Rossinyols» i en la comtal Vila de Castelló d'Empúries; es podria dir el mateix a propòsit d'altres poblacions i d'altres cobles de primera fila, si les lloables i dignes aspiracions que en «Un projecte» exposa «Flabiol», no tenen bona acollida.

ENRIC RIERA

Castelló d'Empúries

El quat aplec Comarcal de la Germanor dels Orfeons de Catalunya

El Consell Permanent de la Germanor dels Orfeons de Catalunya que, seguint el costum establert, obre cada any un concurs entre els orfeons inscrits per a adjudicar la quantitat de 3.000 pessetes (de la subscrició que concedeix anyalment la Mancomunitat de Catalunya amb el fi de cooperar a la gran obra cultural i artística que realitzen els orfeons de nostre terra i per tal de contribuir a estrènyer els llaços de bona amistat que entre ells deuen existir i també per a procurar l'ennobliment i dignificació de les festes populars) en una de les darrers sessions celebrades acordà concedir enguany aquesta quantitat a l'agrupament d'orfeons de la comarques tarragonines, per a la celebració del «IV Aplec Comarcal de Germanor» que tindrà lloc, si Déu vol, a la ciutat de Reus, el diumenge dia 6 del vinent mes de maig, en el qual hi pendran part els orfeons: Tarragoní, Reusenc, Capella Selvatana, Montblanquí, Solvellenc i Unió Social de Falset, formant un total de prop 650 cantaires entre senyors, homes i nois. Dirigirà el conjunt dels orfeons el mestre Joan Gols, director de l'Orfeó Tarragoní, i el Consell Permanent assistirà a tots els actes d'aquest Aplec, que promet ésser important no solament per l'entusiasme que regna entre totes les entitats que hi prenen part sinó també pel bon acolliment que la ciutat de Reus prepara al bell estol de cantaires que, tant generosament aporten el seu amor i el seu esforç a l'obra eminentment artística i fonament patriòtica que realitzen els Orfeons de Catalunya.

Noticiari

Manuel de Falla publicà en el darrer número de «La Revue Musicale», la important revista musical parisenca, un llarg treball consagrat a Felip Pedrell. En Manuel de Falla, escriu, entre altres coses: «Pedrell fou «un mestre» en tot el sentit del mot; per mitjà de la seva paraula i del seu exemple, ha assenyalat i obert als músics d'Espanya, un camí que hom creia ja decididament tancat, en començar el segle darrer, pel que respecta la música nacional».

«Diu també, referint-se a l'obra de divulgació i d'erudició de Felip Pedrell, en parlar de la qual molts oblidem l'obra del músic: «Nosaltres, al contrari, que hem estat estimulats i guiats per l'obra musical de Pedrell, podem afirmar, de la manera més categòrica, que ella sola hauria bastat per a provocar el renaixement de l'art musical hispànic, per més que, naturalment, concedim també la més gran importància a l'apostolat verbal del mestre, i la seva divulgació dels nostres clàssics».

«Un erudit artista gaire bé no es compren; però un artista que no empra la seva erudició sinó amb el fi de ben servir-se dels elements que caracteritzaren la nacionalitat del seu art, aquest artista no solament embeleix la seva obra, sinó que realitza una missió transcendental; i aquest fou el cas d'en Pedrell».

Alemanya

Noves produccions, anunciades, per al teatre: «Das Rosengartlein», de Julius Bittner; «Mareike von Nimwegen», d'Eugen d'Albert; «Der Dieb des Glücks», de Bernhard Schuster. S'anuncia també un òpera còmica, postuma: «Scherz, List und Rache», de Max Bruch.

Ha assolit poc èxit, a Berlín, una obra del mestre Franz Schmidt: «Fredegundis».

Estats Units

S'ha estrenat a l'Auditorium, de Xicago, un episodi líric, «Snow Bird», del compositor americà T. Stearns.

Darius Milhaud es troba actualment als Estats Units on ha de presentar

«TÈCNICA MUSICAL»

I volum
GRAMÀTICA ELEMENTAL
10 pessetes — Demani's

FERRAN ARDEVOL

amb la col·laboració
d'ANTONIA ROSSELL
als Magatzems de Música